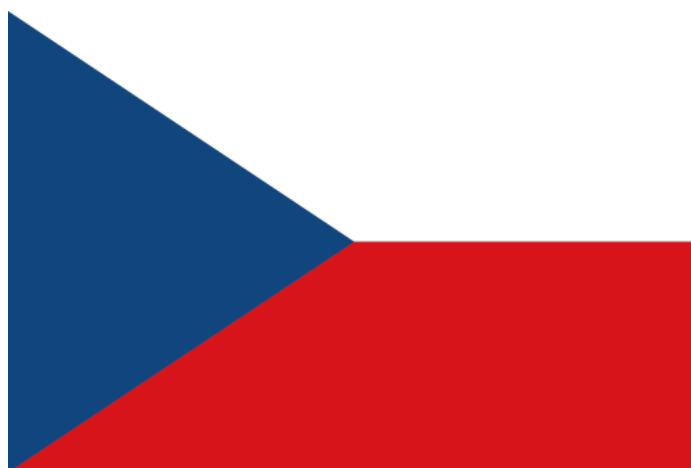

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Česká republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

Velvyslanectvo SR v Prahe
Pelléova 12, 160 00
Praha 6, Česká republika
Tel: + 420 233 113 051
Fax: +420 233 321 054
www.mzv.sk/praha
email: emb.prague@mzv.sk

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

- analýza vývoja hospodárstva za posledný rok a porovnanie s predchádzajúcim rokom
- HDP (vývoj, štruktúra), miera inflácie, miera nezamestnanosti, platobná bilancia, finančná pozícia, devízové rezervy, zahraničná zadlženosť, inflácia, očakávaný vývoj
- štátny rozpočet, hlavné črty, prognózy vývoja
- stimulačné opatrenia na zmiernenie negatívnych dôsledkov krízy
- lokálna mena, výmenný kurz, história
- HDP na obyvateľa, HDP v PPP (parita kúpnej sily), deficit štátneho rozpočtu, ver. dlh
- štruktúra zamestnanosti, počet obyvateľov pod hranicou chudoby
- nákladovosť pracovnej sily

Vývoj ekonomiky ČR za 1. - 3. štvrťrok 2011

Česká ekonomika sa nachádza na zostupnej trajektórii. Spomaľovanie jej rastu pokračovalo v medziročnom porovnaní aj v 3. štvrťroku 2011, plynule už štyri štvrťroky za sebou. Oproti 2. štvrťroku HDP poklesol. V 2. štvrťroku spôsobil spomalenie českej ekonomiky vonkajší vplyv v podobe neočakávaného výpadku zahraničného dopytu, v 3. štvrťroku jednoznačne prevažoval vplyv vnútorných faktorov. Ekonomika ČR medzikvartálne klesla, zatiaľ čo výkonnosť ekonomiky EÚ stúpila a dokonca svoj rast zrýchlila. Prvoradou príčinou spomalenia HDP ČR teda nie je zahraničný, ale tuzemský dopyt.

Aj napriek spomaleniu zahraničného obchodu sa vplyvom veľmi slabého domáceho dopytu stal jediným motorom rastu českého HDP v 3. štvrťroku čistý export. Oslabovanie „zvnútra“ bolo dané poklesom spotreby domácností a jeho prehĺbením u vládneho sektoru. Investície poklesli medziročne aj medzikvartálne.

HDP vzrástol v 3. štvrťroku medziročne o 1,2 % oproti 2 % v 2. štvrťroku. Medzikvartálne už zaznamenal pokles o 0,1 % po prírastku o 0,2 % v 2. štvrťroku. Výsledky sú pod európskym priemerom. Za tri štvrťroky prítom HDP Českej republiky ešte medziročne vzrástol o 2 %. Podľa výsledkov konjunktúrnych prieskumov smeruje česká ekonomika do technickej recesie.

Okrem prehĺbenia poklesu výdavkov na konečnú spotrebu domácností a najmä vlády sa spomalilo v 3. štvrťroku medziročne aj tempo zahraničného obchodu. Dynamika exportu tovarov a služieb bola oproti medziročným rastom za 2. štvrťrok o tretinu nižšia, pri dovoze iba štvrtinová, čo dokladá nízky dopyt po tovare z dovozu. Medzikvartálne obchod mierne vzrástol v dôsledku nízkej základne 2. štvrťroka, v ktorom dovoz aj vývoz oproti 1. štvrťroku dokonca klesol. Investície sa znížili, oproti rovnakému obdobiu roku 2010 výraznejšie ako oproti predchádzajúcemu štvrťroku.

Hrubé národné úspory naďalej rástli. Vonkajšie zdroje, ktorými bolo v ČR až približne do roku 2007 potrebné dopĺňať domáce zdroje, aby mohla byť financovaná tvorba kapitálu, bolo nutné v troch štvrťrokoch na toto financovanie použiť v menšom rozsahu ako pred rokom.

Tempo rastu hrubej pridanej hodnoty v odvetviach ďalej spomalilo na 1,1 % medziročne oproti 2,1 % v 2. štvrťroku. Výrazne však rástol spracovateľský priemysel (+10,1 %), hoci menej ako v 2. štvrťroku (+13,9 %). Za tri štvrťroky vzrástla hrubá pridaná hodnota v ekonomike medziročne o 2 %.

Vývoj produkčných a finančno-výkonnostných parametrov základných odvetví sa zhoršil. Rast produkcie v priemysle v 3. štvrťroku oslabil medziročne na 3,7 % (za tri štvrťroky +8,3 %). Automobilový priemysel (+20,7 %) obstaral toto zvýšenie z deväť desiatín a bez jeho vplyvu by vzrástla priemyselná produkcia iba o 0,3 %. Stavebníctvo pokračovalo v poklese, tržby v maloobchode rástli pomalšie, tržby v službách medziročne poklesli.

Vonkajšia nerovnováha ekonomiky sa vďaka obchodnej bilancii zmenšila, ale deficit na bežnom účte pokryli prebytky na účte kapitálovom a finančnom iba tesne. Posilnil sa export tovaru na východné trhy, oslabil na trhy EÚ. Príliv priamych zahraničných investícií prudko poklesol.

Vývoj na trhu práce bol pozitívny. Celková zamestnanosť v ekonomike v 3. štvrťroku po sezónnom očistení medziročne vzrástla, oproti predchádzajúcemu štvrťroku rýchlejšie než medziročne. Priemerná mzda v ekonomike bola za tri štvrťroky medziročne vyššia pri poklese v nepodnikateľskej sfére, kde sa však v 3. štvrťroku objavil oproti rovnakému obdobiu 2010 rast. Reálna mzda vzrástla o 0,4 %, v nepodnikateľskej sfére o 0,7 % klesla, v podnikateľskej zmiernila svoj rast z 2. štvrťroku na 0,9 %.

Spotrebiteľské ceny sa zvýšili medziročne iba mierne, ale výrazne nad priemerom bol rast cien potravín, služieb súvisujúcich s bydlením a cen dopravy. Tempo rastu výrobných cien sa znižovalo v logike spomaľujúcej ekonomiky. Nepriaznivý vplyv výmenných relácií v zahraničnom obchode pôsobil aj naďalej a mal hlavný vplyv na skutočnosť, že sa úhrnná cenová hladina v českej ekonomike medziročne znížila.

Domácnosti reagovali na situáciu v ekonomike posilňovaním úspor - svoje termínované a netermínované vklady zvýšili o 102 mld. korún. Po dvoch rokoch poklesov vzrástli stavy ich termínovaných vkladov aj napriek tomu, že reálne úrokové sadzby ostali záporné.

Schodok štátneho rozpočtu sa zvýšil. Pokles príjmov nespôsobil inkaso daní, ale prepád v príjmoch z EÚ. Výrazné škrtý v bežných výdavkoch neboli oproti zásahom predchádzajúcich štvrťrokov zjavné.

Trh práce

V 3. štvrťroku 2011 malo prácu 5074,9 tis osôb, t.j. o 0,4 % viac ako v 2. štvrťroku, trh práce sa zlepšil. Celková zamestnanosť - v poňatí národných účtov a v sezónnom očistení - tak medzikvartálne stúpla o viac ako 0,4 % na 5 074,9 tis. osôb. Ide o výraznú akceleráciu trhu práce počas krátkeho obdobia. Medziročné porovnanie počtu ľudí, ktorí majú prácu, však ukazuje podstatne miernejší nárast (necelých +0,1 %, t.j. +4,1 tis. zamestnaných osôb), teda faktickú stagnáciu.

Za tri štvrťroky vzrástla celková zamestnanosť oproti rovnakému obdobiu 2010 iba o 0,1 % v dôsledku nepriaznivého vývoja v 2. štvrťroku 2011.

Stagnáciu celkovej zamestnanosti v medziročnom porovnaní spôsobil prekvapivý pokles počtu zamestnaných v priemysle (-4,7 tis. osôb, t.j. -0,4 %), z toho iba tretinou v spracovateľskom (-1,5 tis. osôb, -1,1 %). Ubudli aj zamestnaní v stavebníctve a poľnohospodárstve.

Nezamestnaných sústavne ubúda. V 3. štvrťroku ich bolo - bez sezónneho vplyvu - oproti rovnakému obdobiu 2010 o 30,5 tisíc menej. Napriek tomu však bolo bez práce 346 tis. ľudí. Miera nezamestnaných (6,6 % práceschopného obyvateľstva) bola najnižšia od 2. štvrťroku 2009, kedy začal trh práce v ČR prvýkrát pocífovať vplyv krízy.

Na priemerné mzdy pôsobilo prepúšťanie v nepodnikateľskej sfére. Rýchlejšie zvýšenie priemernej nominálnej mzdy v podnikateľskej sfére (+2,7 %) a po štvrťrokoch aj obnovený prírastok v nepodnikateľskej sfére (+1,1 %) vyústili do rastu priemernej mzdy v českej ekonomike v 3. štvrťroku medziročne 2,4 % na 24 089 korún, pri zohľadnení inflácie o 0,6

Nemožno očakávať, že sa prírastok priemernej mzdy prejaví výraznejšie vo zvýšenom dopyte spotrebiteľov navyše aj s ohľadom na skutočnosť, že ľudia spotrebu odkladajú, ako vyplýva z rastu úspor.

Štátny rozpočet

ČR dosiahla historicky najhlbší deficit, zlepšený polročný výsledok sa nepodarilo udržať. Nižšie príjmy a naopak vyššie výdavky štátneho rozpočtu ako pred rokom zhoršili jeho deficit. Ten bol za tri štvrťroky 105,1 mld. korún a oproti rovnakému obdobiu 2010 bol hlbší o 5,6 mld. korún.

Deficit rozpočtu za tri štvrťroky je najhorším výsledkom za toto obdobie od roku 1993. K nominálnemu HDP je výška deficitu prakticky rovnaká ako pred rokom (3,7 %, resp. 3,6 %, pretože aj vtedy sa schodok rozpočtu tesne blížil stamiliardovej hranici.

Celkové príjmy klesli medziročne o 4,1 mld., celkové výdavky vzrástli o 1,5 mld. korún.

ČR – hlavné makroekonomické ukazovatele

Ukazovateľ		2007	2008	2009	2010
Ukazovatele reálnej ekonomiky					
HDP	mld. Kč, b. c.	3 662,6	3 848,4	3 739,2	3 775,2
HDP na 1 obyvateľa	Kč/obyv., b. c.	354 808	368 986	356 405	358 957
HDP na 1 obyvateľa v PPS	PPS/obyv., b. c.	20 662	21 035	19 861	20 089
HDP	% , r/r, reálne	5,7	3,1	-4,7	2,7
Výdavky na konečnú spotrebu	% , r/r, reálne	3,1	2,3	0,8	0,6
z toho: spotreba domácností	% , r/r, reálne	4,1	3,0	-0,4	0,6
Výdavky na tvorbu hrubého kapitálu	% , r/r, reálne	15,5	1,9	-20,8	5,9
z toho: fixného	% , r/r, reálne	13,2	4,1	-11,5	0,1
Vývoz tovarov a služieb	% , r/r, reálne	11,3	3,9	-10,0	16,6
Dovoz tovarov a služieb	% , r/r, reálne	12,9	2,7	-11,7	16,2
Domáci realizovaný dopyt	% , r/r, reálne	5,8	2,8	-2,6	0,5
Deflátor HDP	% , r/r	3,3	1,9	1,9	-1,7
Hrubý disponibilný dôchodok	mld. Kč, b. c.	3 377,5	3 643,9	3 462,2	3 490,2
Hrubé národné úspory	mld. Kč, b. c.	903,9	1001,2	772,8	782,6
Miera hrubých národných úspor	%	26,8	27,5	22,3	22,4
Miera hrubých úspor domácností	%	10,4	9,5	10,9	10,5
Súhrnná produktivita práce	% , r/r	3,7	0,6	-2,4	3,1
Jednotkové pracovné náklady	% , r/r	2,2	2,3	2,3	-1,4
Energetická náročnosť	% , r/r	-5,5	-5,4	-2,3	
Emisie CO2	% , r/r	2,8	-7,7	-7,9	
Priemysel - tržby	% , r/r, bežné ceny	14,1	-0,3	-15,9	9,8
Stavebná produkcia	% , r/r, reálne	7,1	0,0	-0,9	-7,1
Služby - tržby	% , r/r, reálne	8,7	0,2	-9,9	-0,8
Polnohospodárstvo - tržby	% , r/r, reálne	-6,6	-3,8	7,1	2,5
Počet zamestnaných s jediným alebo hl. zam.	% , r/r	1,9	1,6	-1,4	-1,0
Všeobecná miera nezamestnanosti	% , priemer	5,3	4,4	6,7	7,3
Miera dlhodobej nezamestnanosti	% , priemer	2,8	2,2	2,0	3,0
Miera registrovanej nezamestnanosti	% , priemer	.	.	.	.
Miera reg.nezam. podľa platnej metodiky	% , priemer	6,62	5,44	7,98	9,01
Priemerná hrubá nominálna mzda 1)	% , r/r	7,2	7,8	3,3	1,9
Priemerné reálne mzdy 1)	% , r/r	4,3	1,4	2,3	0,4
Priemerný starob. dôchodok/priemerná mzda	%	40,6	40,2	41,6	41,2
Miera inflácie	% , r/r, priemer	2,8	6,3	1,0	1,5
Miera inflácie	% , r/r, december	5,4	3,6	1,0	2,3
Ceny priemyselných výrobcov	% , r/r, priemer	4,1	4,5	-3,1	1,2
Ceny stavebných prác	% , r/r, priemer	4,1	4,5	1,2	-0,2
Ceny trhových služieb	% , r/r, priemer	1,6	3,8	1,5	-1,2
Ceny poľnohosp. výrobcov	% , r/r, priemer	16,5	8,8	-24,8	5,4
Ceny vývozu tovaru	% , r/r, priemer	1,3	-4,6	0,2	-1,0

Ceny dovozu tovaru	% , r/r, priemer	-1,0	-3,3	-3,5	2,0
Výmenné relácie	%	2,3	-1,3	3,8	-2,9
Menové ukazovatele					
CZK/EUR	priemer	27,762	24,942	26,445	25,290
CZK/USD	priemer	20,308	17,035	19,057	19,111
Nominálny efektívny kurz	% , r/r	2,6	11,6	-4,2	2,8
Reálny efektívny kurz	% , r/r	2,9	9,5	-5,6	0,9
M1 *	% , r/r	15,7	9,7	6,1	7,8
M2 *	% , r/r	17,0	14,0	0,8	0,3
M3 *	% , r/r	16,7	13,1	0,4	0,0
Bežný účet (BÚ) platobnej bilancie	mld. Kč	-156,9	-81,3	-89,3	-116,4
Finančný účet (FÚ) platobnej bilancie	mld. Kč	125,31	92,2	143,2	183,3
Zmena devízových rezerv	mld. Kč	-15,7	-40,1	-60,6	-41,4
BÚ/HDP	%	-3,2	-0,6	-1,0	-3,8
FÚ/HDP	%	3,6	1,6	2,6	5,0
Štav devízových rezerv* (DR) ČNB	mld. Kč	631,0	716,0	764,3	796,8
Štav DR* ČNB/HDP	%	17,8	19,4	21,1	21,7
Krytie dovozu tovaru a služieb DR ČNB	mesiac	2,9	3,2	4,0	3,5
Fiškálne ukazovatele					
Vládny deficit (prebytok)	mld. Kč	-26,9	-85,9	-218,6	-182,7
Vládny deficit (prebytok)/HDP	%	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8
Saldo štátneho rozpočtu (ŠR)	mld. Kč	-66,4	-19,4	-192,4	-156,4
Saldo ŠR/HDP	%	-1,9	-0,5	-5,3	-4,3
		1	1		
Vládny dlh	mld. Kč	023,4	104,3	1 285,7	1 417,7
Dlh sektoru vlády v % HDP	%	27,9	28,7	34,4	37,6
Štátny dlh	mld. Kč	892,3	999,8	1 178,2	1 344,1
Štátny dlh/HDP	%	25,2	27,1	32,5	36,6

Poznámky: r/r medziročná zmena; . údaj nie je k dispozícii; * stav ku koncu obdobia
1) na prepočítané počty, celé národné hospodárstvo

Zdroj: Český štatistický úrad, Česká národná banka, Ministerstvo financií ČR

Vybrané ukazovatele národného hospodárstva ČR

		2007	2008	2009	2010
Produkcia (predchádzajúci rok = 100)	mld. Kč, b.				
	c.	9 379,6	9 742,5	8 867,9	9 304,8
	% , s. c.	108,0	102,0	90,9	105,3
Medzispotreba (predch. rok = 100)	mld. Kč, b.				
	c.	6 075,3	6 262,6	5 497,4	5 900,2
	% , s. c.	109,4	100,9	88,8	106,5
Hrubý domáci produkt (predch. rok = 100)	mld. Kč, b.				
	c.	3 662,6	3 848,4	3 739,2	3 775,2
	% , s. c.	105,7	103,1	95,3	102,7
Hrubý národný dôchodok	mld. Kč, b.				
	c.	3 401,2	3 668,0	3 488,8	3 521,0

(predch. rok = 100)	% , s. c.	104,0	104,8	94,0	100,9
Hrubý domáci dôchodok	% , s. c.	106,3	102,1	96,1	101,0
(predch. rok = 100)	mld. Kč, b.				
Hrubý disponibilný dôchodok	c.	3 377,5	3 643,9	3 462,2	3 490,2
(predch. rok = 100)	% , s. c.	103,8	104,8	93,9	100,8
Hrubý domáci produkt na 1 obyvateľa	PPS ²⁾	20 662	21 035	19 862	20 107
v štandardoch kúpnej sily	mld. Kč, b.				
Výdavky na konečnú spotrebu	c.	1 719,7	1 856,7	1 852,5	1 871,8
domácností	% , s. c.	104,1	103,0	99,6	100,6
(predch. rok = 100)	mld. Kč, b.				
Hrubé národné úspory	c.	903,9	1 001,2	772,8	782,6
Miera hrubých národných úspor ³⁾	%	26,8	27,5	22,3	22,4
	mld. Kč, b.				
Tvorba hrubého fixného kapitálu	c.	989,6	1 031,2	927,5	923,0
(predch. rok = 100)	% , s. c.	115,5	101,9	79,2	105,9
Miera investícií	%	29,3	28,2	28,5	27,8
	mld. Kč, b.			16	16
Čisté fixné aktíva (stav k 31. 12.)	c.	15 046,0	15 857,7	230,7	321,9
Pracovníci	tis. osob	5 039,1	5 162,0	5 038,2	5 021,3
Súhrnná produktivita práce (predch. rok = 100)	%	103,7	100,6	97,6	103,1
Jednotkové pracovné náklady (predch. rok = 100)	%	101,0	103,1	103,6	97,9

Zdroj: Český statistický úrad

Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu

v mil. Kč

Ukazovateľ	2009	2010
Príjmy celkom	974 615	1 000 377
v tom:		
daňové príjmy (dane, poplatky, poistné)	833 221	863 859
nedaňové príjmy	29 227	30 017
kapitálové príjmy	2 367	2 719
prijaté transfery	109 799	103 782
Výdavky celkom	1 167 009	1 156 793
v tom:		
bežné výdavky	1 033 845	1 026 569
v tom:		
výdavky na platy, ostatné platby za vykonanú prácu a poistné	100 202	97 679
neinvestiční nákupy a súvisiace výdavky	125 836	118 646
neinvestičné transfery súkromnoprávnym subjektom	41 857	42 662
neinvestičné transfery verejnoprávnym subjektom a medzi peňažnými fondami subjektu	281 418	281 092
neinvestičné transfery obyvateľstvu	450 027	450 426
neinvestiční transfery do zahraničia	33 875	35 215

neinvestiční požičané prostředky	0	0
neinvestičné prevody Národnému fondu	23	566
ostatné neinvestičné výdavky	607	283
kapitálové výdavky	133 164	130 224
rozdiel príjmov a výdavkov	-192 394	-156 416

Zdroj: Český statistický úrad

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

- charakteristika hospodárstva,
- priemysel, poľnohospodárstvo, infraštruktúra

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba je aj s nadväzujúcou výrobou potravinárskou jedným z tradičných odvetví národného hospodárstva Českej republiky. V agrárnom exporte sa dlhodobo uplatňujú predovšetkým komodity mlieko, živé zvieratá, obilniny, cukor a slad. Poľnohospodári dnes v ČR hospodária na cca 4 264 tis. ha poľnohospodárskej pôdy, ktorá tak tvorí približne polovicu (54 %) celkovej rozlohy štátu. Na jedného obyvateľa republiky pripadá 0,42 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 0,30 ha pôdy ornej, čo je približne európsky priemer. Viac než tretinu pôdneho fondu ČR tvoria lesné pozemky. Od roku 1995 ubudlo 15 tis. ha poľnohospodárskej pôdy, oproti tomu výmera lesnej pôdy vzrástla o 16 tis. ha.

Poľnohospodárska výroba zamestnávala v roku 2004 približne 141 tis. osôb a tento počet od začiatku 90. rokov neustále klesá. Podiel pracovníkov v poľnohospodárstve v štruktúre zamestnanosti národného hospodárstva tak činí 2,9 %. V 4. štvrtroku 2010 sa výroba mäsa celkom znížila medziročne o 1,1 %. Výroba hovädzieho mäsa zostala na rovnakej úrovni ako v 4. štvrtroku 2009, bravčového mäsa sa vyrobilo o 1,1 % viac, naopak výroba hydinového mäsa poklesla o 4,8 %.

Priemysel

Priemyselná produkcia v roku 2010 medziročne vzrástla o 10,5 %, po očistení od vplyvu počtu pracovných dní vzrástla o 10,0 %. K medziročnému rastu priemyselnej produkcie najviac prispela výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov (príspevok +3,5 percentného bodu, rast o 22,2 %), výroba kovových konštrukcií a kovoobrábacích výrobkov (príspevok +1,4 p.b., rast o 17,5 %) a výroba strojov a zariadení (príspevok +1,1 p.b., rast o 13,5 %). Priemyselná produkcia klesla najviac v odvetviach výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov (príspevok -0,2 p.b., pokles odvetvia o 3,9 %), výroba nábytku (príspevok -0,1 p.b., pokles o 9,2 %) a výroba potravinárskych výrobkov (príspevok -0,1 p.b., pokles o 1,4 %).

Tržby z priemyselnej činnosti v bežných cenách boli v roku 2010 medziročne vyššie o 10,1 %. Tržby z priameho vývozu priemyselných podnikov v roku 2010 sa medziročne zvýšili v bežných cenách o 17,0 %. Priemerný evidenčný počet zamestnancov v podnikoch s 50 a viac zamestnancami v priemysle sa v roku 2010 medziročne znížil o 4,7 %. Najviac poklesol v odvetviach výroba nábytku (o 17,0 %), výroba odevov (o 14,4 %) a tlač a rozmnožovanie nahraných nosičov (o 12,6 %). Priemerná mesačná nominálna mzda týchto zamestnancov v roku 2010 medziročne vzrástla o 4,3 % a činila 24 928 Kč. Nové zákazky vo vybraných odvetviach v roku 2010 medziročne vzrástli o 14,2 %. Nové zákazky zo zahraničia vo vybraných odvetviach v roku 2010 medziročne vzrástli o 15,0 %.

Výroba automobilov v 3. štvrtroku medziročne výrazne vzrástla – bola o pätinu vyššia (+20,7 %), podobne ako v 2. štvrtroku (+20,7 %). Najvýznamnejší výrobca osobných automobilov je mladoboleslavská spoločnosť Škoda Auto. V Nošovicích sa vyrábajú vozidlá Hyundai a Kia. V Ovčárech u Kolína prevádzkuje TPCA továreň na osobné automobily. V Kopřivnici sa vyrábajú nákladné automobily Tatra a v Prahe nákladné automobily Avia. Autobusy vyrába spoločnosť Iveco Czech Republic vo Vysokom Mýtě, SOR Libchavy v Libchavách neďaleko Ústí nad Orlicí a TEDOM v Třebíči.

Automobilový priemysel sa výrazne podieľa na exporte. Momentálne prechádza kvôli kríze poklesom. Dôležitou súčasťou automobilového priemyslu je výroba automobilových súčiastok iných firiem. Medzi najvýznamnejších dodávateľov v ČR patrí Bosch v Českých Budějoviciach a Jihlave, Barum v Otrokoviciach, Brano Group.

Elektrotechnický priemysel v ČR funguje vo veľkej miere ako subdodávateľské odvetvie automobilového a strojárenského priemyslu. Veľké české firmy sú často súčasťou nadnárodných korporácií a úzko sa špecializujú. Napríklad ABB: elektroinštalačné prístroje, výkonové polovodiče; Siemens: elektromotory; Schneider Electric: ističe, ovládače. V odbore spotrebnej elektroniky sú v ČR umiestnené zväčša montovne, ktoré zostavujú výrobky z komponentov dovezených zo zahraničia - Panasonic, Foxcom. Firma EAT vyrába elektrospotrebiče.

Chemický priemysel

Dôležité petrochemické závody v Českej republike sú v Litvínove, v Pardubiciach a v Kolíne. Podnik Česká rafinárska v Litvínove a v Kralupoch nad Vltavou sa zaoberá spracovaním surovej ropy na ropné produkty, zrejme benzín, naftu, letecký petrolej a asfalt.

Výrobou liečiv sa v Českej republike zaoberá Zentiva v Prahe

Potravinársky priemysel sa v ČR koncentruje najmä v Polabí, na južnej Morave a na Hané, taktiež vo veľkých mestách, v Prahe, Brne, Plzni, Ostrave, Českých Budějoviciach a Opave. Na mnohých miestach taktiež trvá tradičná potravinárska výroba.

ČR je významným producentom piva (dosahuje najvyššiu spotrebu piva na obyv. - cca 160 litrov). V roku 2008 bol počet pivovarov v ČR 48 a bolo vyrobených takmer 19 806 107 hl piva, z toho bolo 3 705 953 hl piva vyvezených do zahraničia. Počet pivovarov dlhodobou mierne klesá, zatiaľ čo počet vystaveného piva v porovnaní s predchádzajúcimi desaťročiami mierne stúpa. Významné pivovary sa nachádzajú v Prahe, Plzni, Českých Budějoviciach a Brne. Medzi najväčších výrobcov piva v ČR patrí Plzenský Prazdroj, Staropramen, spoločnosť Heineken a Budějovický Budvar.

Cestovný ruch

Za rok 2010 sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšil celkový počet ubytovaných hostí o 1,9 % a počet prenocovaní o 0,4 %. Zahraničných návštevníkov prišlo viac o 5,0 % a ich počet prenocovaní sa zvýšil o 3,5 %, naopak domácich hostí v hromadných ubytovacích zariadeniach ubudlo (o 1,3 %) a znížil sa aj ich počet prenocovaní (o 2,5 %).

Priemerná doba prenocovaní sa dlhodobou znižuje, čo sa prejavilo aj v roku 2010 tak v celku, ako aj u rezidentov, len u nerezidentov zostala v r. 2010 priemerná doba prenocovaní na rovnakej úrovni ako v roku 2009.

Kúpeľné zariadenia navštívilo v 4. štvrtroku 157 tisíc hostí, t.j. o 2,4 % viac než v rovnakom období predchádzajúceho roku, pričom počet rezidentov sa zvýšil o 6,1 %, naopak nerezidentov prišlo o 1,2 % menej. Štruktúra počtu prenocovaní sa vyvíjala opačne – u domácich návštevníkov bol pokles o 0,1 %, u zahraničných hostí naopak nárast o 1,5 %. V Karlovarskom kraji, ktorý trvale vykazuje viac než polovicu z celkového počtu príjazdov aj prenocovaní v kúpeľných zariadeniach, vzrástli príjazdy rezidentov o 15,5 % a nerezidentov naopak klesli o 0,8 %.

Kontaktná adresa: Czechtourism - Česká centrála cestovného ruchu,

Vinohradská 46, P.O.Box 32, 120 41 Praha 2

Tel.: 00420/221 580 111

Fax: 00420/224 247 516

e-mail: ic@czechtourism.cz , www.czechtourism.cz

Služby

V roku 2010 sa znížili tržby v službách medziročne reálne o 1,0 %. Medziročne po očistení len o vplyv pracovných dní (v roku 2010 bolo o dva pracovné dni viac) klesli o 1,3 %.

Celkový vývoj bol zmiernený rastom tržieb v objemovo najvýznamnejšom odvetví - doprava a skladovanie. V doprave a skladovaní sa tržby zvýšili o 2,0 %, pričom jednotlivé dopravné odbory sa vyvíjali diferencovane. Tržby poštovným a kuriérnym činnosťami vzrástli o 11,0 % (najvyšší rast od roku 2000), čo korešpondovalo s rastom záujmu o nákupy prostredníctvom internetu a zásielkovej služby. V ubytovaní, stravovaní a pohostinstve tržby klesali od 1. štvrtroka 2008, tentokrát o 4,3 %. Pokles ovplyvnil predovšetkým vývoj v stravovaní

a pohostinstve (o 8,1 %). V ubytovaní sa tržby za 4. štvrtrok druhýkrát v roku 2010 zvýšili a to o 4,1 %.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

- WTO, OECD, EÚ, NATO a iné regionálne združenia

Organizácia spojených národov, NATO, Európska únia, Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD), Rada Európy, Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBRD), Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, UNESCO, Svetová obchodná organizácia (WTO), Medzinárodný menový fond (MMF), Stredoeurópska iniciatíva (SEI), Svetová banka (WB), Banka pre vyrovnanie medzinárodných platieb (BIS), Centrálna dispečerská organizácia prepojených energetických sústav (CDO), Medzinárodná stála komisia pre skúšky ručných palných zbraní, Európska organizácia pre riadenie letovej prevádzky (EUROCONTROL), Európska a Stredozemná organizácia pre ochranu rastlín (EPPO), Európska konferencia pre civilné letectvo (ECAC), Európska konferencia ministrov dopravy (ECMT), Európska konferencia pre molekulárnu biológiu (EMBC), Európska organizácia pre jadrový výskum (CERN), Európska telekomunikačná družicová organizácia (EUTELSAT), Haagska konferencia medzinárodného práva súkromného, Medzivládna organizácia pre medzinárodnú železničnú dopravu, Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu (IBEC), Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj (IBRD), Medzinárodné centrum pre štúdium a ochranu kultúrneho bohatstva (ICCROM), Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO), Medzinárodná organizácia pre kakao (ICCO), Medzinárodný výbor pre miery a váhy (CIPM), Medzinárodná organizácia kriminálnej polície (INTERPOL), Medzinárodné rozvojové združenie (IDA), Medzinárodný úrad pre výstavníctvo (BIE), Medzinárodná finančná korporácia (IFC), Medzinárodný ústav pre zjednocovanie súkromného práva (UNIDROIT), Medzinárodný ústav chladiarenský (IIF), Medzinárodná investičná banka (IIB), Medzinárodná organizácia práce (ILO), Medzinárodná námorná organizácia (IMO), Medzinárodná námorná družicová organizácia (INMARSAT), Medzinárodný úrad epizootický (OIE), Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM), Medzinárodná organizácia pre metrológiu (OIML), Medzinárodný úrad pre morské dno (ISA), Medzinárodná telekomunikačná družicová organizácia (INTELSAT), Medzinárodná telekomunikačná únia (ITU), Medzinárodná únia pre ochranu prírody a prírodných zdrojov, Medzinárodná organizácia pre ochranu nových odrôd rastlín (UPOV), Medzinárodná organizácia pre révu a víno (OIV), Spojený ústav jadrových výskumov (JINR), Multilaterálny investičný záručný fond (MIGA), Konferencia o bezpečnosti a spolupráci v Európe (OSCE), Organizácia pre zákaz chemických zbraní (OPCW), Organizácia pre spoluprácu železničných dráh (OSJD), Prípravná komisia Organizácie Zmluvy o všeobecnom zákaze jadrových skúšok, Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Organizácia OSN pre priemyselný rozvoj (UNIDO), Svetová poštovnía únia (UPU), Rada pre colnú spoluprácu (WCO), Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO), Svetová meteorologická organizácia (WMO), Svetová organizácia turistického ruchu (UNWTO).

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

- systém riadenia zahraničného obchodu, inštitúcie, legislatívne normy
- daňový systém, dane, odvody, sociálne zaťaženie, mzdy
- špecifiká podnikania v teritóriu, výhody a nevýhody podnikania v krajine
- odkazy na internetové stránky, ktoré informujú o danej problematike

Podpora exportu, investícií a aktívnej obchodnej politiky ostáva pre vládu ČR aj naďalej kľúčovou prioritou hospodárskej politiky v boji proti dopadom globálnej ekonomickej krízy a návratu recesie.

Úlohou štátu v tejto zložitej situácii je podporiť české firmy v boji o zákazky na svetovom trhu. Súčasne by českým vývozcom mal štát zabezpečovať rovnaké či porovnateľné podmienky a podporu, na akú sú zvyknutí ich konkurenti pri súperení na medzinárodnom trhu, vrátane rovného postavenia českých vývozcov v trhovom prostredí cieľového trhu.

Vláda ČR pripravuje Exportnej stratégie ČR na roky 2012 – 2020, ktorá by mala účinne reagovať na zmeny v ekonomickom prostredí. Vzhľadom na to, že 83 % českého exportu smeruje do krajín EÚ (z toho asi tretina do Nemecka), je česká ekonomika silno závislá od vývozu a v dôsledku toho mimoriadne citlivá na hospodársky vývoj v Európe. Dlhová kríza, s ktorou sa potýka eurozóna a hrozba ďalšej hospodárskej krízy podľa expertov ČR ukazuje, že by exportéri mali začať hľadať aj iné vývozné teritória.

Medzi hlavné ciele Exportnej stratégie tak patrí zníženie exportnej závislosti na krajinách EÚ, zvýšenie objemu vývozu či postupný presun k produktom s vyššou pridanou hodnotou. Novou stratégiou MPO ČR reaguje aj na zmeny na zahraničných trhoch (najmä na rastúci význam krajín ako je Čína, India, Brazília) a v neposlednom rade tiež na často kritizovanú viackolajnosť v oblasti podpory vývozu.

Pripravované proexportné opatrenia možno rozdeliť na dve skupiny –

1/ diverzifikačné - ide o širšie rozptýlenie exportu geograficky aj odborovo, a aj v rámci segmentácie exportérov. Vzhľadom na to, že sa dlhodobo znižuje počet exportérov, je ambíciou ČR zapojiť viac firiem, najmä zo segmentu malého a stredného podnikania a zvýšiť tak počet exportérov do r. 2020 aspoň na 15 tisíc. V rámci geografickej diverzifikácie pripravuje MPO ČR také opatrenia, ktoré by viedli k úprave podielu vývozu do EÚ pod 70 % celkového exportu ČR do r. 2020.

2/ integračné - záujmom ČR je v maximálnej miere prepojiť všetky štátne inštitúcie zapojené do podpory exportu, resp. všeobecne do podpory podnikania.

Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR je rovnocennou súčasťou systému štátnej podpory exportu, je oblasťou propagácie a prezentácie českých vývozcov a výrobkov na veľtrhoch v zahraničí a je zároveň gestorm štátnej proexportnej politiky ako celku.

MPO ČR podporuje export formou oficiálnych účastí ČR na medzinárodných veľtrhoch a výstavách. Česká oficiálna účasť v zahraničí sa realizuje v súlade s Konceptiou oficiálnych účastí na medzinárodných veľtrhoch a výstavách, ktorá vychádza z Konceptie jednotnej prezentácie Českej republiky v zahraničí.

Na koordinácii zahranično-obchodných aktivít ČR sa podieľa Ministerstvo priemyslu a obchodu a jeho agentúry CzechTrade, CzechInvest, Ministerstvo zahraničných vecí prostredníctvom obchodno – ekonomických úsekov zastupiteľských úradov, Ministerstvo pre miestny rozvoj ČR prostredníctvom svojej príspevkovej organizácie CzechTourism – česká centrála cestovného ruchu a Hospodárska komora ČR. Na štátnu podporu vývozu je v ČR zriadená Česká exportná banka a štátna úverová poisťovňa Exportná garančná a poisťovacia spoločnosť (EGAP).

V oblasti účinnej asistencie pre vývozcov majú firmy k dispozícii služby informačnej, poradenskej, prezentačnej a obchodno politickej povahy, ktoré sú prezentované prostredníctvom portálu BusinessInfo.cz v publikácii Export v kocke - <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/export-v-kocke/1001681/>.

Výdavky štátneho rozpočtu na realizáciu exportnej stratégie v období 2006–2010 (v mil. Kč)					
Forma štátnej podpory	2006	2007	2008	2009	2010
Dotácie strát Českej exportnej banky	889	978	1000	1000	1000
Soft loans	300	500	800	1000	1000
Dotácie na posilnenie fondov EGAP	neplánované				
CzechTrade	279	306	336	367	400
Výstavy a veľtrhy	220	230	240	250	250

Obchodno- ekonomické úseky zastupiteľských úradov					
Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR	110	160	210	240	260
Ministerstvo zahraničných vecí ČR	340	400	410	410	420
Spolu	2138	2574	2996	3267	3330
% štátneho rozpočtu	0,22	0,23	0,24	0,24	0,22

Zdroj: Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR

Daňový systém

Daňový systém je harmonizovaný s podmienkami ES, predovšetkým v oblasti nepriamych daní. Základná daňová sadzba je 20%. Zmenilo sa daňové zaradenie výrobkov a služieb a mnohé sa presunulo zo zníženej päťpercentnej sadzby do 20%. Zavedenie nových režimov DPH uplatňovaných v EU sa dotklo aj štruktúry daňových priznaní platcov DPH.

Podnikatelia zo SR sa musia v ČR registrovať pre platbu DPH, pokiaľ uskutočnili niektoré plnenia, ktoré v ČR podliehajú dani. Taktiež majú možnosť žiadať o vrátenie DPH zaplatené v inom členskom štáte.

Priame dane

Daň z príjmu fyzických osôb má jednotnú sadbu vo výške 15 %. Vypočítava sa zo základu dane zníženého o nezdaniteľnú časť a o odčítateľné položky. Dane sú zafazované príjmami zamestnancov a osôb samostatne zárobkovo činných. Daň zamestnancov je strhávaná zamestnávateľom, osoby samostatne zárobkovo činné platia zálohy a každoročne podávajú daňové priznanie s vyúčtovaním dane z príjmu. Každý platca dane si môže od dane odčítať zľavy na dani, ako napríklad základnú zľavu či zľavu na manželku.

Dividendy a úrokové príjmy sú zdanené 15 % zrážkovou daňou.

Daň z príjmu právnických osôb s účinnosťou od 1. 1. 2010 je stanovená vo výške 19 % (v roku 2009 bola 20 %). Investičné fondy a investičné spoločnosti podliehajú nižšej sadzbe dane vo výške 5 %. Právnické osoby platia zálohy dane a nasledujúci rok podávajú daňové priznania s vyúčtovaním dane z príjmu. Každý platca dane si môže vybrať medzi rovnomerným a zrýchleným odpisovaním, pričom doba odpisovania sa pohybuje medzi tromi a päťdesiatimi rokmi v závislosti na type majetku. V prípade rozsiahlych nových investícií je možné získať až desaťročné daňové prázdny.

Daňou z nehnuteľností sú zafazované pozemky a budovy. V prípade pozemkov je základom dane buď výmera pozemku alebo cena pozemku. Sadzba dane závisí od spôsobu využitia pozemku. Pre výpočet dane je rovnako podstatný koeficient, ktorý sa odvíja od umiestnenia pozemku. V prípade stavieb je základom dane zastavaná plocha, sadzba závisí od využitia stavby. Úlohu opäť zohráva koeficient odvodený od lokalizácie stavby.

Zdaňovacím obdobím je kalendárny rok.

Cestnou daňou sú zafazované len vozidlá, ktoré sú používané alebo určené na podnikanie. Vozidlá používané výlučne na osobnú potrebu sú od dane oslobodené. Sadzby dane sú stanovené ako pevne dané ročnou čiastkou. V prípade osobných vozidiel závisí výška dane od zdvihového objemu motora vozidla, zatiaľ čo v prípade nákladných vozidiel od počtu náprav a celkovej hmotnosti. Zákon stanoví taktiež zvláštny poplatok za používanie diaľnic, ktorý sú povinný platiť všetky vozidlá používajúce diaľnice bez ohľadu na to, či sú tieto vozidlá užívané na účely podnikania alebo na osobnú potrebu.

Sadzby dedičskej a darovacej dane sa pohybujú od 1 do 40 % a ich výška je stanovená v závislosti od vzťahu medzi zostaviteľom/darcom a nadobúdateľom (dedičom alebo obdarovaným). Dedičstvo medzi deťmi a rodičmi dani nepodlieha.

Sadzba dane z prevodu nehnuteľnosti je stanovená vo výške 3 %. Daňovým základom je buď cena nehnuteľnosti zistená na základe posudku alebo skutočná predajná cena, a to vyššia z týchto dvoch cien. Daň platí prevádzateľ (predávajúci).

Nepriame dane

Daň z pridanej hodnoty je harmonizovaná s príslušnými predpismi EÚ. Podlieha jej veľká väčšina zdaniteľného plnenia v Českej republike aj tovar z dovozu. Základná sadzba dane je stanovená vo výške 20 % a znížená sadzba je stanovená vo výške 14 %.

Väčšina tovaru a služieb podlieha základnej sadzbe dane. Do zníženej sadzby sú zaradené napr. potraviny, lieky, tlačoviny, hromadná pravidelná osobná doprava, pohrebné služby, vodné a stočné, kultúrne činnosti, ubytovacie služby, stavebné práce na účely bývania a na sociálnu výstavbu a dodávky tepla. Povinnosť registrácie je stanovená osobám, ktorých ročný obrat presiahol 1 milión Kč. Daň je platená mesačne alebo štvrťročne v závislosti od výšky obratu platcu dane. Finančné služby sú od dane oslobodené. Vyvážaný tovar je od dane z pridanej hodnoty oslobodený s tým, že vývozca má nárok na uplatnenie dane na vstupe. Daň z dovážaného tovaru je súčasťou daňových priznaní, ktoré sa podávajú 25. deň po skončení zdaňovacieho obdobia.

Rovnako spotrebné dane sú harmonizované s príslušnými smernicami. Spotrebným daniam podliehajú minerálne oleje, lieh, pivo, víno a tabakové výrobky. Dane sú stanovené pevnými sadzbami (s výnimkou cigariet, kde sú tvorené kombinácie pevnej sadzby a percentuálnej čiastky z konečnej maloobchodnej ceny). Zdaňovacím obdobím je kalendárny mesiac. Daň sa stáva splatnou, keď je tovar uvedený do voľného daňového obehu, tj. keď opustí registrovaný daňový sklad. Daň je splatná do 40. dní po skončení príslušného zdaňovacieho obdobia, pokiaľ nie je stanovené inak. Spotrebná daň z tabakových výrobkov je platená prostredníctvom tabakových nálepiek.

Clá sú regulované colným kódexom EÚ, sadzby sú stanovené spoločným colným sadzovníkom. Ostatné nepriame dane zahŕňajú napríklad ekologické dane či poplatky za znečistenie vzduchu či vody a poplatky za odpad.

Internetové odkazy:

portál verejnej správy ČR http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/place

Business info – oficiálny portál pre podnikanie a export <http://www.businessinfo.cz/cz/>

Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR www.mpo.cz

Ministerstvo pre miestny rozvoj <http://www.mmr.cz/>

Ministerstvo dopravy <http://www.ministerstvodopravy.cz/>

Ministerstvo financií <http://www.mfcr.cz/>

Ministerstvo vnútra <http://www.mvcr.cz/>

CzechTrade www.czechtrade.cz

CzechInvest <http://www.czechinvest.org/>

CzechTourism <http://www.czechtourism.cz/>

Hospodárska komora ČR <http://www.komora.cz/>

Jednotné kontaktné miesto – informácie pre podnikateľov na vnútornom trhu EÚ

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-cinnosti-jkm/jednotna-kontakti-mista-jkm-cr/1001788/57804/>

Dane <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/dane-ucetnictvi/1000465/>

Daňový portál http://adis.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

- inštitúcie, ktoré realizujú podporu, proexportné programy, hlavné projekty

Jedným z hlavných dokumentov, prijatých vládou ČR v rámci podpory zahraničného obchodu, je Exportná stratégia ČR na obdobie 2006 – 2010 a jej aktualizácie na ďalšie nadväzujúce obdobia. Nástroje a projekty exportnej stratégie sú zamerané na pozitívne ovplyvnenie celkovej pozície českej ekonomiky voči zahraničiu.

Exportná stratégia definuje 12 kľúčových projektov:

I. Viac príležitostí pre podnikateľov

ulahčovanie podmienok obchodu

pôsobenie na kľúčových trhoch

budovanie kvalitnej značky ČR vo svete

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA SLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国
外交部

- II. Poskytovať profesionálnu a účinnú podporu
 - účinná asistencia pre exportérov
 - zvýšenie vývozu služieb
 - zvýšenie priamych investícií
 - rozvoj vývozných aliancií
- III. Zlepšiť a rozšíriť kvalitu služieb
 - nový systém služieb štátu pre export
 - zákaznícke centrum pre export
- IV. Zvýšiť kapacity pre export
 - sieť pre export
 - rozšírenie finančných služieb pre český export
 - Exportná akadémia

Predpokladom naplnenia vízie exportnej stratégie je tiež zvýšenie exportu na nové dynamické trhy – do prioritných krajín. Prioritné krajiny boli určené v Exportnej stratégii ČR na základe obchodno-politických podmienok a obchodného potenciálu teritória, ako i podľa požiadaviek podnikateľskej sféry. Do tejto skupiny boli zaradené : Brazília, Čína, Egypt, India, Kazachstan, Mexiko, Rusko, Ukrajina, Srbsko, USA, Turecko a Vietnam

Proexportné programy pre prioritné krajiny sú rozpracované do akčných plánov <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/statni-podpora-exportu/realizace-pusobeni-na-klicovych-trzich/1000485/61770/>.

c) Verejné obstarávanie

- podmienky, legislatíva, základné pravidlá, prax, ofsety
- odporúčaný postup pre slovenské podnikateľské subjekty
- kontakty na hlavné inštitúcie

Organizácia verejného obstarávania

ČR nemá zriadený úrad pre verejné obstarávanie. Kompetencie v tejto oblasti má Ministerstvo pre miestny rozvoj ČR a dohľad pri zadávaní verejných zákaziek vykonáva Úrad na ochranu hospodárskej súťaže ČR ako ústredný orgán štátnej správy ČR s právomocami v oblasti ochrany hospodárskej súťaže, dohľadu nad zadávaním verejných zákaziek a v monitoringu a koordinácii verejnej podpory. Úrad vytvára podmienky na rozvoj hospodárskej súťaže, vykonáva dohľad nad verejným obstarávaním a vykonáva spolu s Európskou komisiou kontrolu vo vzťahu k poskytovaniu verejných pomoci. Oficiálna stránka je www.compet.cz

Ministerstvo pre miestny rozvoj ČR prevádzkuje "Informačný systém zadávania verejných zákaziek" a zabezpečuje uverejňovanie údajov a informácií o verejných zákazkách na centrálnej adrese a v Úradnom vestníku EÚ. V rámci informačného systému vedie Zoznam kvalifikovaných dodávateľov. www.portal-vz.cz

Legislatíva - znenia príslušných noriem <http://www.compet.cz/legislativa/verejne-zakazky/ceska-republika/>

Zákon č. 137/2006 Zb. o verejných zákazkách (účinnosť od 1.7.2006)

Zákon č. 138/2006 Zb., ktorým sa menia niektoré zákony v súvislosti s prijatím zákona o verejných zákazkách (účinnosť od 1.7.2006)

Od 1.7.2006 je zadávanie verejných objednávok a koncesíi upravené zákonom č. 137/2006 Zb. o verejných objednávkach a zákonom č. 139/2006 Zb., o koncesných zmluvách a koncesnom procese (koncesný zákon).

Verejné zákazky (Verejné obstarávanie)

Zákon o verejných zákazkách (VZ) rozdeľuje na účely zadávania VZ do troch kategórií

- VZ na dodávku tovarov, na stavebné práce a služby. VZ je možné zadávať štyrmi spôsobmi:
- otvorené - ponuku môže podať ktokoľvek
- užšie - ponuku podajú osoby, ktoré o to požiadali a boli zadávateľom vyzvané
- jednací priebbeh s uverejnením

- bez uverejnenia

Zadávateľ si môže vybrať ten spôsob priebehu VZ, ktorý mu najviac vyhovuje. VZ môže mať charakter nadlimitnej alebo podlimitnej zákazky. Za nadlimitnú sa VZ považuje, ak prekročí zákonom stanovený limit (od 130 000 EUR do 5 000 000 EUR).

d) Zmluvná základňa

- ekonomické a hospodárske zmluvy medzi SR a krajinou, zoznam, odporúčania
V apríli 2004 bola v Prahe podpísaná nová Dohoda o spolupráci medzi Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom priemyslu a obchodu ČR.

Na základe uvedenej Dohody bola zriadená Medzirezortná konzultačná komisia (MKK). Konali sa už štyri zasadnutia MKK:

- 1. zasadnutie MKK sa uskutočnilo v Bratislave dňa 7. februára 2005
- 2. zasadnutie MKK sa uskutočnilo v Židlochoviciach dňa 23. februára 2006
- 3. zasadnutie MKK sa uskutočnilo v Bratislave dňa 21. januára 2008
- 4. zasadnutie MKK sa uskutočnilo v Brne dňa 16. septembra 2010 počas konania
- Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Brne

Internetové odkazy:

Úrad na ochranu hospodárskej súťaže ČR www.compet.cz

Zväz priemyslu a dopravy ČR <http://www.spcr.cz/>

Zväz obchodu a cestovného ruchu ČR <http://www.socr.cz/>

Združenie podnikateľov a živnostníkov ČR <http://www.spzcr.cz/>

Centrum pre regionálny rozvoj ČR <http://www.crr.cz/cs/>

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

- objem PZI v krajine a z teritória, celkový vývoj za posledné 2 roky, trendy
- hlavné sektory a investori, kontakty na inštitúcie zaoberajúce sa podporou PZI
- prílev PZI z teritória do SR a naopak, príklady úspešne realizovaných projektov
- technická a finančná pomoc pri vstupe zahraničných investorov
- možnosť repatriácie kapitálu
- odporúčané oblasti investovania, projekty regionálnej spolupráce a pod.

Na podporu priamych zahraničných investícií bola zriadená štátna inštitúcia CzechInvest. Najväčším investorom v ČR je Nemecko. Čo sa týka priamych zahraničných investícií z ČR do SR - za pomoci agentúry SARIO sa podarilo etablovať 7 investorom z ČR, pričom kumulatívny súčet týchto investícií bol 128,9 mil. EUR a vďaka týmto investíciám sa vytvorilo cca 1295 nových pracovných miest. Tieto investície smerovali do oblastí automobilového (konkrétne kovové konštrukcie do automobilov), elektrotechnického, chemického priemyslu a spracovanie kovov. Tieto spoločnosti sa usadili v Košickom, Prešovskom, Žilinskom a Bratislavskom samosprávnom kraji. Jednalo sa o spoločnosti AŽD, 13 ECIMEX GROUP, BRANO GROUP, EKOBOTAN, HP Pelzer, Plastico a HOPAX.

V súčasnosti sú SARIO rozpracované dva české projekty v celkovej hodnote približne 30 mil. EUR s potenciálom vytvoriť približne 300 pracovných miest z oblasti výroby kovových konštrukcií pre automobilový priemysel a chemického priemyslu.

Perspektívnymi oblasťami ďalšej hospodárskej spolupráce a prílevu investícií sú: automobilový priemysel, obnoviteľné zdroje energie, strojársky priemysel, kovospracujúci priemysel, oblasť zdravotníctva, oblasť poľnohospodárstva, plynárenský priemysel, stavebný priemysel.

PZI SR/ČR, údaje uvedené v tis. EUR		
	Prílev PZI z ČR do SR	Stav PZI z ČR v SR
2010	29 648	2010 n/a
2009	217 135	2009 1 802 881
2008	475 255	2008 2 429 873
2007	375 680	2007 2 151 880

	Odlev PZI z SR do ČR	Stav PZI z SR v ČR
2010	304 154	2010 n/a
2009	22 033	2009 999 330
2008	119 266	2008 1 055 502
2007	48 132	2007 741 468

Zdroj: SARIO

b) Energetická politika krajiny

- energetický mix a energetická bezpečnosť
- prípadný vplyv na energetickú bezpečnosť SR

Kľúčovým dokumentom je pripravovaná Štátna energetická koncepcia. Ide o strategický dokument, ktorý patrí k základným súčastiam hospodárskej politiky Českej republiky. Spracúva výhľad domácej energetiky až do roku 2050, konkretizuje štátne priority a stanovuje ciele, ktoré chce štát dosiahnuť pri ovplyvňovaní vývoja energetického hospodárstva.

ČR má iba obmedzené energetické surovínové zdroje. Musí dovážať temer všetku ropu a zemný plyn (domáca produkcia ropy z oblasti Břeclavska pokrýva tradične 2 až 3%, je teda z národohospodárskeho hľadiska zanedbateľná - rovnako ako domáca produkcia zemného plynu, ktorá pokrýva 1 až 2 % domácej spotreby) a do budúcnosti bude zrejme musieť počítať aj s dovozom čierneho uhlia. ČR disponuje na európske pomery veľmi významnými zásobami uránovej rudy a solidnými, ale časovo obmedzenými zásobami hnedého a čierneho uhlia v ťažených ložiskách, ale tiež v rezervných (dosiaľ neťažených) lokalitách. V súčasnosti sa v rámci aktualizácie Štátnej energetickej koncepcie vedie diskusia o ďalšom osude zásob kvalitného hnedého uhlia za tzv. územne ekologickými limitmi, t.j. hranicami povolenej ťažby, ktoré boli administratívne stanovené v r. 1991.

Väčšina elektrickej energie sa v ČR vyrába v tepelných (66 %), jadrových (30 %) a vodných (3,7 %) elektrárnach. Dominantným výrobcem elektrickej energie je akciová spoločnosť ČEZ, ktorá v ČR vyrába takmer tri štvrtiny z celkového objemu výroby elektriny.

Súčasný energetický mix ČR je založený na vysokom využití domácich zdrojov primárnej energie. Podiel domácich zdrojov na konečnej spotrebe energie je okolo 50 %. Vysokú mieru sebestačnosti vykazuje výroba elektriny, kde čistá výroba elektriny z domácich zdrojov prakticky úplne pokrýva domácu spotrebu (zo zhruba 96 %). Podiel výroby tepla z domácich palív vo všetkých zdrojoch tepla je cca 60 %, v centralizovaných zdrojoch (teplárnach) je to viac než 80 %. Podiel tepla dodaného z kombinovanej výroby je 42 %, v tom u veľkých a stredných zdrojov je tento podiel asi 75 %.

V segmente dodávok strategických energetických komodít do ČR sú zásadné dodávky ropy a zemného plynu. Pri zabezpečovaní dodávok a dovozu týchto surovín do ČR ČR uplatňuje v prvom rade princíp maximálnej diverzifikácie zdrojových teritórií a prepravných trás.

Objem dovozu ropy sa pohybuje v rozmedzí 5,5 až 8,1 mil. ton ročne. Z hľadiska teritoriálnej štruktúry dovozu prichádza v ČR postupne k poklesu podielu ruskej suroviny na celkových dodávkach, ktorý v posledných 5 rokoch kolísá medzi 60 až 70 %. Zvyšná časť

dovážanej ropy pochádza zväčša z rovnakého regiónu, tj. z krajín bývalého Sovietskeho zväzu (Azerbajdžán, Kazachstan), podiel ostatných krajín je malý.

Dodávky zemného plynu sú predovšetkým z Ruskej federácie a Nórska. Pomer dodávok 75 % ruského plynu a 25 % norského plynu zachovávaný cca do r. 2000 sa výrazne zmenil v čase plynovej krízy v r. 2009, kedy objem dovozu ruského plynu poklesol na 58 % a začal sa výraznejšie uplatňovať dovoz plynu z krajín EÚ, ktorý v r. 2010 dosiahol 24 %.

Zmluvná základňa so SR

- Dohoda medzi vládou ČR a SR o skladovaní ropy a ropných výrobkov na území ČR (február 2007, Praha)
- Protokol o porozumení týkajúci sa užšej spolupráce na trhu s elektrinou medzi SR a ČR (máj 2008, Bratislava)
- Memorandum o porozumení a spolupráci v oblasti elektroenergetiky medzi ČR a SR (december 2008, Bratislava)

Celková energetická bilancia

v PJ

Ukazovateľ	2005	2007	2008	2009	2010 ¹⁾
Tuzemské prírodné zdroje	1 343,0	1 364,5	1 336,9	1 288,7	1 305,5
v tom: tuhé palivá	045,8	058,7	028,8	965,8	963,5
kvapalné palivá	13,2	11,2	11,9	13,7	19,0
plynné palivá	6,5	6,8	6,1	11,4	13,7
prvotné teplo a elektrina	277,5	287,8	290,1	297,8	309,2
Vývoz	329,5	383,7	376,9	381,8	367,7
z toho: tuhé palivá	196,2	239,7	223,7	230,3	226,6
kvapalné palivá	36,1	29,8	42,7	27,9	45,8
plynná paliva	7,1	19,2	38,4	43,5	17,6
Dovoz	840,9	860,5	879,8	852,2	829,1
z toho: tuhé palivá	43,7	90,6	77,5	70,6	83,8
kvapalné palivá	428,4	433,5	450,1	413,7	426,2
plynné palivá	324,4	299,6	321,5	337,0	295,2
Čerpanie zo zásob (+), doplnenie zásob (-)	-6,9	34,5	-16,3	-15,1	70,2
Iné zdroje (+), úbytky (-)	8,2	7,5	2,7	0,0	0,0
Prvotné zdroje celkom	1 855,7	1 883,3	1 826,2	1 744,0	1 837,2
v tom: tuhé palivá	899,4	948,4	871,3	812,3	845,8
kvapalné palivá	389,8	408,3	416,9	397,2	401,1
plynné palivá	334,6	297,0	289,2	285,8	334,8
prvotné teplo a elektrina	231,9	229,6	248,8	248,7	255,4
Stráty celkom	681,6	715,2	677,6	662,9	657,2
v tom pri:					
ťažbe a úprave palív	10,7	13,1	12,0	11,3	9,6
zušľachťovanie paliva	53,5	49,6	57,6	52,1	46,5
výrobe tepla	50,2	51,4	47,4	52,6	45,0
výrobe elektriny	523,3	559,0	519,2	503,6	513,7
rozvodu energie a doprave palív	43,9	42,1	41,4	43,3	42,4

Bilančné rozdiely	-43,3	-24,6	-46,6	-52,1	-66,1
	1	1	1	1	1
Konečná spotreba celkom	130,8	143,5	102,0	029,0	113,9

¹⁾ predbežné údaje

Zdroj: Český statistický úrad

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

- základná charakteristika, podiel nákladov v % HDP
- politika krajiny v tejto oblasti, medzinárodná pozícia, výsledky
- odporúčania na využitie osvedčených metód a postupov v SR

Vedná politika, výskum a vývoj (VaV), vrátane medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti je v pôsobnosti Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy ČR.

Jedným z pilierov VaV v ČR je Akadémia vied ČR, ktorej poslaním je uskutočňovať základný výskum v širokom spektre prírodných, technických, humanitných a sociálnych vied. Výskumné pracoviská Akadémie vied (je ich 54) sa podieľajú na vzdelávaní, a to predovšetkým výchovou mladých bádateľov pri uskutočňovaní doktorských študijných programov ale aj pedagogickou aktivitou svojich pracovníkov na vysokých školách. Akadémia vied tiež rozvíja spoluprácu s aplikovaným výskumom a priemyslom.

Na zrýchlenie prevodu vedeckých poznatkov do aplikačnej sféry vypisuje Akadémia Program podpory cieleného výskumu a vývoja. V tejto oblasti pôsobí aj Technologické centrum Akadémie vied ČR, ktoré prispieva k spolupráci s priemyslom najmä svojou činnosťou v transfere technológií, vyhľadávaním priemyslových partnerov na projekty výskumu a vývoja a podporou vzniku a rozvoja malých inovačných podnikov v podnikateľskej sfére. Technologické centrum Akadémie vied ČR pripravilo v spolupráci s niekoľkými pracoviskami Akadémie projekt Vedeckého parku Akadémie vied ČR koncipovaný podľa modelu osvedčeného v krajinách EÚ. Vedecký park by mal umožňovať ďalší rozvoj inovačných podnikov opúšťajúcich podnikateľskú sféru pri zachovaní ich úzkej spolupráce a symbiózy s akademickým výskumom.

Odborným a poradným orgánom vlády ČR v oblasti VaV je Rada pre výskum, vývoj a inovácie, ktorá bola zriadená v r. 2002.

V r. 2009 vláda ČR schválila Národnú politiku výskumu, vývoja a inovácií Českej republiky (NPVVI ČR) na roky 2009 až 2015, ktorá nahrádza dovtedajšiu NPVVI ČR na roky 2004-2008 a Národnú inovačnú politiku na roky 2005 - 2010.

Do súboru priorit boli v zmysle zvedeného dokumentu zaradené tieto smery výskumu:

1. Biologické a ekologické aspekty udržateľného rozvoja
2. Molekulárna biológia a biotechnológia
3. Energetické zdroje
4. Materiálový výskum
5. Konkurencieschopné strojárstvo
6. Informačná spoločnosť
7. Bezpečnosť a obrana
8. Priority rozvoja českej spoločnosti

V r. 1993 bola v ČR zriadená Grantová agentúra ČR ako samostatná inštitúcia na účelové financovanie základného vedeckého výskumu prostredníctvom peňažných grantov v trvaní 1 až 5 rokov. Výskumné programy vypisujú tiež jednotlivé ministerstvá ČR zo svojich rozpočtov v rámci oblastí ich pôsobnosti.

V r. 2009 boli v ČR celkové výdavky na vedu a výskum (GERD) 55,3 mld. Kč, t.j. 2,3krát viac ako pred 10 rokmi a dokonca 4krát viac ako v r. 1995. Po miernom poklese v r. 2008 prišlo

v r. 2009 opäť k nárastu celkových výdavkov na vedu a výskum (VaV). Napriek tomu, v meraniach pomocou stálych cien dochádza v ČR už druhý rok k ich reálnemu poklesu. Intenzita VaV (GERD ako % HDP) dosiahla v ČR svoj vrchol 1,55 % v r. 2006. V rokoch 2007 a 2008 prišlo k poklesu v tomto základnom pomerovom ukazovateli. V r. 2007 to bolo spôsobené najmä nepomerom medzi rastom HDP a celkovými výdajmi na VaV. V r. 2008 potom poklesom GERD.

Súbeh poklesu HDP a zachovania objemu prostriedkov uvoľnených na VaV sa z veľkej časti podieľal na opätovnom náraste intenzity VaV v r. 2009.

Najvýznamnejším zdrojom financovania VaV a súčasne aj najvýznamnejším sektorom, v ktorom je vlastný VaV realizovaný (využitie finančných zdrojov na VaV) je v ČR dlhodobý podnikateľský sektor. V r. 2009 sa podieľal 46 % (v predchádzajúcich rokoch to bolo vždy viac ako 50 %) na financovaní GERD a 60 % na jeho využití.

V medzinárodnom porovnaní bolo v r. 2008 v krajinách EÚ27 na VaV vynaložených celkom 237 mld. EUR v bežných cenách - Nemecko (65,6 mld. EUR), Francúzsko (39,4 mld. EUR) a V. Británia (34,1 mld. EUR) sa na tejto čiastke dohromady podieľali 61,2 %, ČR 2,2 mld. EUR, t.j. 0,92 %. Aj napriek takémuto nízkemu podielu ide však spolu s Poľskom o najvyššiu hodnotu z nových členských krajín EÚ27. Tento podiel ČR sa od r. 2000 zvýšil 2,1krát.

ČR je zapojená do Rámcových programov EÚ pre výskum a technologický vývoj. Zapojenie ČR do najväčšieho medzinárodného programu podpory VaV - 7. Rámcového programu - je aktívne, ale niektoré ukazovatele naznačujú, že nie je úplne využívaný potenciál českej VaV.

ČR podporuje medzinárodnú spoluprácu vo VaV radom ďalších programových schém. Ide o programy COST, EUPRO, EUREKA, INGO alebo KONTAKT. Väčšina prostriedkov na tieto programy je vyčlenená zo štátneho rozpočtu. ČR je tiež zapojená do projektov mnohostrannej medzinárodnej spolupráce, ako je Európske južné observatórium, Európska kozmická agentúra, projekty OECD, vedecký program NATO a Vyšehradský fond.

Zmluvy o dvojstrannej spolupráci má ČR uzavreté s 18 štátmi (zoznam je k dispozícii na web Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy ČR www.msmt.cz). Do ČR plynú tiež financie z mechanizmu EHP, tzv. Nórskeho fondu.

Podrobné informácie poskytuje „Analýza stavu výskumu, vývoja a inovácií v ČR a ich porovnanie so zahraničím v r. 2011“

<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=627472>

a Prezentácia Českého štatistického úradu „Veda a výskum v číslach 2011“

[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/do_vedy_v_cesku_smeruje_temer_60_miliard_korun/\\$File/csu_tk_vav_prezentace.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/do_vedy_v_cesku_smeruje_temer_60_miliard_korun/$File/csu_tk_vav_prezentace.pdf)

Výdavky na VaV v sektorech realizácie podľa zdrojov ich financovania

rok 2010

Sektor VaV, zdroj financovania VaV	Výdavky na VaV	
	mil. Kč	štruktúra
Podnikateľský	36 623	100,0%
Podnikateľský (súkromné národné zdroje)	28 176	76,9%
Vládny (štátny rozpočet)	4 712	12,9%
Súkromné zahraničné zdroje	2 828	7,7%
Verejné zahraničné zdroje	877	2,4%

Ostatné národné zdroje 30 0,1%

Vládny	11 469	100,0%
Podnikateľský (súkromné národné zdroje)	544	4,7%
Vládny (štátny rozpočet)	9 406	82,0%
Súkromné zahraničné zdroje	1 076	9,4%
Verejné zahraničné zdroje	422	3,7%
Ostatné národné zdroje	21	0,2%
Vysokoškolský	10 616	100,0%
Podnikateľský (súkromné národné zdroje)	113	1,1%
Vládny (štátny rozpočet)	9 216	86,8%
Súkromné zahraničné zdroje	6	0,1%
Verejné zahraničné zdroje	881	8,3%
Ostatné národné zdroje	400	3,8%
Súkromný neziskový	324	100,0%
Podnikateľský (súkromné národné zdroje)	57	17,5%
Vládny (štátny rozpočet)	204	63,1%
Súkromné zahraničné zdroje	16	4,9%
Verejné zahraničné zdroje	37	11,3%
Ostatné národné zdroje	11	3,2%
ČR celkom (GERD)	59 033	100,0%
Podnikateľský (súkromné národné zdroje)	28 891	48,9%
Vládny (štátny rozpočet)	23 539	39,9%
Súkromné zahraničné zdroje	3 926	6,6%
Verejné zahraničné zdroje	2 216	3,8%
Ostatné národné zdroje	461	0,8%

Zdroj: Český statistický úrad

Výdavky na VaV podľa sektorov

v mil. CZK

	2006	2007	2008	2009	2010
Spolu	<u>49 900</u>	<u>54 284</u>	<u>54 108</u>	<u>55 350</u>	<u>59 033</u>
Prírodné vedy	<u>10 991</u>	<u>13 755</u>	<u>12 788</u>	<u>13 512</u>	<u>14 398</u>
Technické vedy	<u>27 240</u>	<u>31 022</u>	<u>31 368</u>	<u>31 276</u>	<u>33 994</u>
Lekárske vedy	<u>6 894</u>	<u>4 303</u>	<u>4 343</u>	<u>4 996</u>	<u>4 758</u>
Pôdohospodárske vedy	<u>1 867</u>	<u>1 988</u>	<u>2 014</u>	<u>2 124</u>	<u>1 941</u>
Sociálne a humanitné vedy	<u>2 908</u>	<u>3 216</u>	<u>3 596</u>	<u>3 442</u>	<u>3 942</u>

Zdroj: Český statistický úrad

Internetové odkazy:

Ministerstvo školstva, mládeže a telovýchovy ČR www.msmt.cz

Veda a výskum v ČR www.vyzkum.cz

Akadémia vied ČR www.cas.cz

Český statistický úrad www.czso.cz

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

- liberalizácia dovozného a vývozného režimu, pokrytie zmluvami so SR
- tarifné a netarifné prekážky obchodu
- príslušné zákonné normy, nariadenia, štandardy
- colné sadzby, dovozný/vývozný licencie, clá, DPH, certifikácia, inšpekcia

Vývozom a dovozom sa v ČR rozumie v zmysle Colného kódexu ES aj colného zákona len vzťah k tretím krajinám. Dodávky do členských krajín EÚ nie sú podľa Colného kódexu ES vývozmi, ale vnútro úniijnými transfermi (prepravou). Na prepravu tovaru dvojakeho využitia sa vyžaduje povolenie iba na položky stanovené v prílohe č. IV k nariadeniu Rady (ES) č. 1334/2000, v znení nariadení Rady (ES) č. 1504/2004.

V decembri 2004 vstúpil do platnosti nový zákon č. 594/2004 Zb., ktorým sa vykonáva režim Európskych spoločenstiev na kontrolu vývozu tovaru a technológií dvojakého využitia a na neho nadväzujúce nariadenie vlády č. 595/2004 Zb. o stanovení formulárov žiadosti o individuálne a súhrne vývozný povolenie a žiadosti o medzinárodný dovozný certifikát pre tovar a technológie dvojitého použitia. V prípade potreby, ak zahraničný partner vyžaduje štátnu záruku, možno požiadať o vydanie medzinárodného importného certifikátu.

Obchod so SR sa považuje za vnútro úniijný obchod a nepodlieha colnej kontrole, clám či ďalším poplatkom vyberaným v súvislosti s dovozom alebo vývozom tovaru.

Na sledovanie a registráciu pohybu tovaru v rámci vnútro úniijného obchodu slúži systém Intrastat, povinný štatistický zber dát pre všetky štáty EÚ. Povinnosť vykazovať údaje sa týka firiem, ktoré prekročia oslobodzujúci prah pre prijatie alebo odoslanie tovaru do systému Intrastat. (www.cs.mfcr.cz/info/intrastat/index.html).

Vzhľadom na to, že ČR nemá žiadnu hranicu s nečlenskými štátmi, sú kontroly pohybu tovarov cez štátnu hranicu pre colné a daňové účely zachované len na medzinárodných letiskách Praha Ruzyňe, v Brne, Ostrave a v Karlových Varoch.

Od vstupu ČR do EÚ sú českou národnou legislatívou upravené len niektoré oblasti, napr. pokuty, zaisťovanie colného dlhu, kompetencie a štruktúra colných úradov. Tieto ustanovenia sú obsiahnuté v novelizovanom colnom zákone (novela č. 187/2004 Zb.) a v novom zákone o Colnej správe ČR (č. 185/2004 Zb.). Ostatné oblasti sú priamo upravené legislatívou EÚ:

- Nariadenia Rady č. 2913/92 (v aktuálnom znení) – Colný kódex
- Nariadenie Komisie č. 2454/93 (v aktuálnom znení) – Vykonávacie predpisy k Colnému kódexu
- Nariadenie Rady č. 918/83 (v aktuálnom znení) – Oslobodenie od cla
- Nariadenie Komisie č. 2658/87 (v aktuálnom znení) – Spoločné colné tarify EÚ

Zrušené sú obchodné ochranné opatrenia voči nečlenským krajinám prijaté podľa českej legislatívy. Naopak, do platnosti vstúpili príslušné opatrenie prijaté EÚ. Naďalej ostala v platnosti národná úprava týkajúca sa obchodu so zbraňami, pretože táto oblasť nie je v rámci EÚ úplne harmonizovaná (komunitárna legislatíva sa týka len niektorých procedúr, zásad vývozu a výmeny informácií). Import tovarov z tretích krajín je v zásade voľný, pričom sa na tovary vzťahuje colný sadzovník EÚ. Existujú však aj rôzne ochranné opatrenia nad rámec colného sadzovníka, jedná sa o antidumpingové opatrenia, ochranné opatrenia pred zvýšeným dovozom (Safeguards), systém sledovania, dvojité kontrola a pod..

Zahraničný obchod s vojenským materiálom v je ČR upravený zákonom 38/1994 Zb., O zahraničnom obchode s vojenským materiálom, v znení zákona č. 310/2002 Zb. Všetky dôležité informácie týkajúce sa colnej problematiky sú umiestnené na webových stránkach Generálneho riaditeľstva ciel, na adrese www.cs.mfcr.cz

Zmluvná základňa

Po r. 2004, kedy sa oba štáty stali členmi EÚ, novú základňu pre bilaterálnu spoluprácu vytvorilo podpísanie Politického memoranda medzi oboma vládami deklarujúceho deklarovali záujem o ďalšie prehĺbovanie doterajšej spolupráce a o rozvoj nových oblastí spolupráce. Prijatý dokument vytvoril predpoklad na uzatváranie bilaterálnych rezortných dohôd. S cieľom nadviazať na vzájomnú hospodársku spoluprácu bola v apríli 2004 podpísaná Dohoda o spolupráci medzi Ministerstvom priemyslu a obchodu ČR a Ministerstvom hospodárstva SR.

V oblasti colnej spolupráce boli podpísané dokumenty

- Protokol k Zmluve medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o spolupráci a vzájomnej pomoci v oblasti colníctva (Praha, 12.4.2007)
- Dohoda o spolupráci medzi Colným riaditeľstvom SR a Generálnym riaditeľstvom ciel ČR pri predchádzaní a odhaľovaní porušovania colných a daňových predpisov (Praha, 12.4.2007)

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

- porovnanie vývoja za posledné 2 roky, stručný komentár
- aktuálny vývoj zahraničného obchodu, odhad ďalšieho vývoja

V dôsledku globálnej hospodárskej a finančnej krízy došlo v Českej republike v roku 2009 k poklesu vývozu aj dovozu oproti roku 2008. Napriek problémom, ktoré spôsobila kríza bilancia ostala aktívna a českej ekonomike sa darilo aj v roku 2010 a je predpoklad, že aj v roku

2011 bude bilancia aktívna.

Vývoj českého zahraničného obchodu ČR,

zdroj: www.csu.cz:

Z pohľadu exportu Českej republiky najvýznamnejšou exportnou komoditou sú stroje a dopravné zariadenia, za ktorými nasledujú, chemikálie, nerastné suroviny, výrobky potravinárskeho priemyslu a priemyselné výrobky. V dovoze dominujú stroje a dopravné zariadenia, chemikálie, nerastné suroviny a paliva, a minerálne oleje, mazivá, remeselné výrobky,

dovoz zo SR do ČR

Rok	obrat	vývoz	dovoz	bilancia
2005	261 149,7	161 348,1	99 801,6	61 546,5
2006	290 874,0	180 458,9	110 415,1	70 043,8
2007	342 675,5	214 801,4	127 874,1	86 927,3
2008	360 899,8	227 566,8	133 333,0	94 233,8
2009	295 568,7	186 945,9	108 622,8	78 323,0
2010	344 548,6	220 747,5	123 801,1	96 946,4

Zdroj: Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

- miestne štatistiky /hlavné tovarové skupiny a vybrané komodity
- stručný komentár, odhad ďalšieho vývoja

v prílohe

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

- miestne štatistiky /hlavné tovarové skupiny a vybrané komodity
- stručný komentár, odhad ďalšieho vývoja

v prílohe

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

- hlavné dovozné a vývozné komodity
- dôvody, ktoré negatívne resp. pozitívne ovplyvňujú vývoj zahraničného obchodu
- perspektívy rozvoja vzájomnej obchodnej spolupráce

Vývoz tovaru z ČR do SR

Z ČR sa do SR v dovážajú najmä stroje a prepravné zariadenia, trhové výrobky, rôzne priemyselné výrobky, chemikálie, minerály, palivá, mazadlá a pod.

Najvýznamnejšie slovenské podniky a firmy dovážajúce do SR sú ŠKODA AUTO SLOVENSKO, US STEEL Košice, ŽELEZIARNE PODBREZOVÁ, VOLKSWAGEN, a.s., Západoslovenská energetika, SAS Automotive, PHILLIP MORRIS, Stredoslovenská energetika, Hella BEHR Slovakia, ZENTIVA INTERNATIONAL, MATADOR, CHIRANA, a SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE.

Existuje celý rad odvetví, ktoré dávajú vzájomným hospodárskym vzťahom dobrú perspektívu. K perspektívnym odvetviám pre slovenských exportérov a investorov patrí predovšetkým energetika, energetické strojárstvo, elektro strojárstvo, automobilový priemysel (najmä subdodávky). Ďalšie veľké možnosti sa otvárajú v oblasti cestovného ruchu, najmä kúpeľníctva.

Obchodná výmena medzi SR a ČR za roky 2004–2010 (v mil. EUR)

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011- jan-jún
Vývoz	3 020,0	3 636,9	4 530,9	5 228,4	6 224,5	5 125	6825,3	3875,2

Dovoz	3 169,0	3 511,7	4 208,4	4 893,7	5 462,4	4 721	5082,8	2810,3
Saldo	-149,0	125,2	322,5	334,7	762,1	404	1742,5	1065,0
Obrat	6 189,0	7 148,6	8 739,3	10 122,1	11 686,9	9 846	11908,1	6685,5
Podiel ČR na ZO SR dovoz	13,0%	12,68%	12,5%	11,4%	11,2%	12,25%	10,4%	10,5%
Podiel ČR na ZO SR vývoz	13,9%	13,04%	14,3%	12,4%	13,0%	12,90%	14,0%	14,1%

(Zdroj: ŠÚ SR)

Internetové odkazy:

Adresár finančných orgánov (ÚFO, FÚ) <http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cde/xsl/44.html>

Colné riaditeľstvá a colné úrady – zoznam úradov

<http://www.celnisprava.cz/cz/aplikace/Stranky/scu.aspx>

Česká daňová správa <http://cde.mfcr.cz/>

Dane - formuláre zo serveru Forms.cz <http://www.form.cz/mfin.asp?atlas=ssp>

Daňové zákony <http://www.danovezakony.cz>

Databázy daňových formulárov http://adis.mfcr.cz/adis/jepo/menu_hlavni_ramce.htm

Formuláre a tlačivá na stiahnutie zdarma <http://www.formulare-ke-stazeni.cz/>

Platcovia DPH

http://adis.mfcr.cz/cgi-bin/adis/idph/int_dp_prij.cgi?ZPRAC=FDPHI1&poc_dic=2

Cestná daň <http://adis.mfcr.cz/adis/jepo/index.html>

Územne identifikačný register finančných úradov ČR

<http://www.isu.cz/uir/scripts/vffinur.asp>

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

- obchodná prax - odporúčaný postup
- špecifiká trhu, rozdielnosť mentality
- klasifikácia tovaru a kvalitatívne požiadavky na tovar
- balenie, doprava, značenie tovaru

Obchodné zvyklosti v ČR sa riadia skúsenosťami a postupmi obvyklými pre krajiny EÚ. ČR je krajinou s voľným trhom a na dovoz tovarov platí málo obmedzení. Colné vybavenie, manipulácia a vnútroštátna doprava sú vo všeobecnosti rýchle a efektívne.

Na dovoz zo SR, ako členskej krajiny EÚ, nie sú špeciálne obmedzenia.

Právna úprava živnostenského podnikania vychádza z požiadaviek postupne harmonizovať českú právnu úpravu živnostenského podnikania s legislatívou EÚ.

Hlavným princípom je vytvorenie podmienok na zaistenie slobody usadzovania občanov z členských krajín EÚ, tzn. získavanie živnostenského oprávnenia príslušníkmi členských štátov EÚ za podmienok, ktoré stanovuje zákon pre českých občanov.

Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR dokončilo najväčšiu novelu živnostenského zákona od začiatku 90. rokov, ktorá má podporiť podnikanie najmä znížením administratívnej záťaže.

Hlavné zmeny:

- Prehľadnejší systém živností. Zníženie ich celkového počtu - pred novelou 261, po novele 95.

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA SLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国的
外交部

- Až desiatky živnostenských listov podnikateľom nahradí jeden dokument - výpis zo živnostenského registra - úspora administratívy i financií (cca 20 mil./rok)
- Podnikatelia budú môcť ohlasovať živnosti, podávať žiadosti o koncesiu a plniť svoje ohlasovacie a oznamovacie povinnosti na ktoromkoľvek obecnom živnostenskom úrade na celom území ČR.

Vďaka jednej voľnej živnosti podnikateľ nebude potrebovať niekoľko živnostenských listov. Podnikateľ bude živnostenským úradom oznamovať len tie údaje, ktoré nie sú dostupné v databázach štátnej správy. Pokiaľ má začínajúci podnikateľ v danom odbore ukončené vzdelanie, nebude musieť dokladovať odbornú prax.

Doklad o povolení k pobytu nie je povinná predložiť na ohlásenie živnosti, resp. k žiadosti o koncesiu tá zahraničná fyzická osoba, ktorá chce prevádzkovať živnosť na území ČR prostredníctvom organizačnej zložky svojho zahraničného podniku, taktiež občan ČR, ktorý je zahraničnou osobou a štátny príslušník členského štátu EÚ.

Pre väčšinu zmlúv pri každodennom podnikaní nie je predpísaná výlučná forma. Môžu byť uzavreté ústne (telefonicky) alebo písomne, faxom, e-mailom a pod. Ak ide o nového zahraničného partnera, s ktorým nemá firma dostatok skúseností, odporúča sa písomná, riadne podpísaná kúpna zmluva.

Na zabezpečenie finančných pohľadávok je najvhodnejšia dohoda o platbe celkovej kúpnej ceny (a možných nákladov spojených s prepravou) kupujúcim vopred. Pokiaľ to nie je možné, je bežná požiadavka o otvorenie akreditívu alebo o vystavenie bankovej záruky. Najlepším dokladom preukazujúcim dodanie tovaru je dodací list potvrdený od príjemcu (kupujúceho). Doba splatnosti faktúr sa pohybuje medzi 14-30 dňami, v prípadoch overených a dlhodobých zákazníkov aj dlhšie. Dôležité je zistiť si bonitu firmy. Dá sa to prostredníctvom bánk, najlepšie takých, ktoré majú svoje pobočky v krajine dodávateľa i odberateľa napr. ČSOB, a.s. Praha (pobočka zahraničnej banky Bratislava, Trenčín, Žilina, Košice), VÚB, a.s. Bratislava (pobočka Praha) a Volksbank (pobočka Praha, Brno, Bratislava, Piešťany, Trnava, Trenčín).

V prípade vzniku ťažkostí z plnenia zmluvy (a vyčerpania všetkých právnych možností zo strany dodávateľa), alebo potreby mimosúdneho vymáhania pohľadávky sa odporúča postupovať v súlade so zákonom o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok.

Platobný styk medzi ČR a zahraničím je voľný. ČR je členskou krajinou Európskej únie, od 1.5.2004 sa v bezhotovostnom platobnom styku používa jednotná európska mena EUR, USD i CZK. Platby úverovými a platobnými kartami sú bežné. Akceptované sú všetky medzinárodne uznávané karty. Medzibankový styk je moderný a rýchly. Prevod platieb do SR trvá približne päť pracovných dní. Vstupom ČR do jednotného európskeho trhu vstúpili do platnosti všetky ustanovenia EÚ týkajúce sa obchodovania s tretími krajinami.

Najvýznamnejšie banky sú: Komerční banka, ČSOB, Unicreditbank, Raiffeisen Bank, Česká spořitelna.

Dovozný režim vychádza z režimu a colného práva Európskej únie a zo spoločnej poľnohospodárskej politiky (Common Agricultural Policy – CAP). Tovar pochádzajúci z EÚ nepodlieha obmedzeniam, ani clám, tovar z tretích krajín podlieha colnému sadzovníku EÚ (Council Regulation No. 2913/92 a EC Commission Regulation No. 2454/93). V praxi teda ČR v dovoznom a vývoznom režime uplatňuje rovnako ako aj SR integrovanú tarifu spoločenstva, tzv. TARIC.

K colnému prehláseniu je potrebné priložiť doklady:

- faktúry s údajmi o cene a hmotnosti tovaru
- doklad o pôvode tovaru
- konosamenty
- ostatné sprievodné doklady

Upozornenia pri príprave služobnej cesty

- zvyklosti sú podobné ako v SR

- okrem tradičných štátnych sviatkov sa začínajú uplatňovať aj všeobecné businessové pravidlá platné v „starých“ krajinách EÚ, tzn. od 15. júna do 15. septembra trvá letná prázdninová sezóna, zimná od 15. decembra do sviatku Troch kráľov
 - presadzujú sa aj špecifické zvláštnosti v rámci pôsobenia nadnárodných korporácií
- Konkurencia na trhu je silná a prienik nie je jednoduchý. Okrem rozumnej cenovej politiky patrí dôvera a spoľahlivosť medzi kľúčové faktory úspešných vzťahov. Pružná komunikácia, dobré odborné a aj jazykové znalosti, otvorený a korektný vzťah sa pozitívne prejaví v komerčných výsledkoch. Veľký význam má pravidelný a pružný kontakt.

Doplňkové informácie

- Oblečenie v obchodných kruhoch sa zhoduje so svetovými módnymi trendmi. V bankách a na ministerstvách sa dodržiava striedmosť v oblekaní, avšak vo všetkých oblastiach je badateľné uprednostňovanie pohodlného oblečenia a obuvi,
- Partneri nevyžadujú absolútnu časovú dochvilnosť, tolerujú krátke meškание,
- Neformálne konverzačné témy sú šport, umenie, všeobecná česká história, gastronómia, dovolenky.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

- analýza dovozu max. 10 hlavných tovarových skupín podľa miestnych štatistík
- analýza vývozu SR do teritória
- analýza odbytových možností, definícia možnosti spolupráce v oblasti exportu SR

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

- dovozné spoločnosti, obchodní zástupcovia, distribučný systém
- centrálné nákupy, obchodné reťazce
- podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava
- možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu
- cenová politika, odporúčaná platobná podmienka, spôsoby riešenia sporov
- kontaktné adresy na inštitúcie

Pri plánovaní exportných aktivít do ČR je treba vychádzať z faktu vysokých nárokov dovozcov na všetky atribúty dodávaných tovarov. Trh je silne prepojený s ekonomikami krajín EÚ, hlavne s ekonomikou Nemecka, s ktorými má najintenzívnejší obchod. Na miestnom trhu je veľmi silná konkurencia.

Základná špecifikácia trhu:

- Trh je charakteristický rýchlym tempom rozvoja a globalizácie od vstupu krajiny do EÚ v roku 2004. Možno ho považovať za obsadený, avšak v dôsledku realizovaných zmien a zvyšovania reálnych príjmov, za trh perspektívny a rastový.
- Je protikladný – odráža sa v ňom mentalita, no je schopný absorbovať nové, netradičné technológie, výroby i najmodernejšie trendy. Dôraz však kladie na kvalitu, ekologické parametre.
- Spotrebiteľia uprednostňujú tovary domácej produkcie i keď štát nepodporuje predaj i spotrebu domácich výrobkov.
- Pri uvádzaní nových produktov je potrebná reklamná i podporná kampaň a iné doplnkové spôsoby podpory predaja. Tieto náklady však sú vysoké.
- Vysoká citlivosť na cenu.
- Najperspektívnejší spôsob uplatnenia sa na trhu je formou výrobných kooperácií, dodávania komponentov, častí, alebo súčastí.
- Pri presadení dodávok hotových výrobkov sa vyžaduje značná marketingová zručnosť.

Efektívne metódy prieniku na trh

- Český trh je relatívne malý, preto obchodný zástupca/distribútor zväčša zásobuje celé územie ČR resp. aj SR.

- Veľké medzinárodné spoločnosti sa v ČR presadzujú formou franchisingu.
- Pri nadväzovaní nových obchodných kontaktov je vhodné osobné stretnutie a zorganizovanie obchodnej prezentácie.
- Implementovať miestnu kultúru a zvyklosti.
- Vytvárať ciele povedomie o svojich výrobkoch medzi odbornou verejnosťou.
- Marketing viac jazyčnými propagačnými a technickými materiálmi, zvoliť vhodnú komunikačnú stratégiu – reklama v tlači, PR články a pod.
- Podporným prostriedkom je reklamná inzercia v odborných časopisoch.
- K zlepšeniu obchodných vzťahov napomáha i aktívna účasť na medzinárodných veľtrhoch, ktoré sú miestom na prezentáciu a nadväzovanie obchodných kontaktov.
- V oblasti výrobných kooperácií sa javia možnosti v oblasti strojárskoho, sklárskeho priemyslu, drevospracujúceho, papierenského a elektrotechnického priemyslu. Výroba komponentov pre jednotlivé sektory je perspektívna.
- Zriadenie pobočky v ČR nepredstavuje vysoké náklady na registráciu spoločnosti a prevádzku okrem top lokalít.
- Harmonizáciu v oblasti certifikácie výrobkov, prípadne zavedenie ISO 9001 v súlade s nariadeniami a smernicami EÚ.
- Využívať aktuálne informácie z dostupných zdrojov, databáz, informačných portálov na podporu exportu v SR a ČR, sledovať aktuálne ponuky na spoluprácu, tendre, zverejňovať vlastné ponuky.

Cenové otázky a ďalšie dôležité aspekty ponuky

- Slovenské firmy sú známe nižšími pracovnými a výrobnými nákladmi v porovnaní s krajinami EÚ.
- Pri hradení dopravných nákladov a poistného sú používané položky Incoterms.
- Dôležitým aspektom ponúk je harmonogram dodávok, z dôvodu maximálnej racionalizácie a zníženia nákladov na skladovanie.
- Ceny sa udávajú v EUR, USD alebo CZK. Cenová ponuka by mala obsahovať presné dodacie podmienky, akontácie, množstevné zľavy, skontá.
- Najbežnejšia forma platieb za dovoz je platba na bežný účet so splatnosťou 15-180 dní po dodávke tovaru. Pri dodávkach tovarov dlhodobej spotreby, základných surovín i subdodávkach je možné dohodnúť aj inú dobu splatnosti.

Základné kontakty a informácie o firmách

Základným verejným zdrojom informácií o firmách je Obchodný register (www.justice.cz), kde sa z centrálného indexu možno dozvedieť aj históriu firmy.

Účtovné uzávierky, výročné správy akciových spoločností sú súčasťou informácií Obchodného registra.

Formy podnikania v Českej republike

Jedným zo zásadných krokov pri založení podniku je voľba právnej formy. Právna forma určuje, akú činnosť bude podnikateľ vykonávať a ako bude zastupovaný počas podnikania. České právo rozlišuje dva druhy činnosti: ako fyzická osoba alebo ako právnická osoba. Každá forma má špecifické vlastnosti a môže byť rozdelená do sub-typov.

Pred nastavením podnikania by mal podnikateľ vypracovať obchodný plán a vykonať analýzu silných a slabých stránok, analýza konkurencie, prieskum trhu a štúdie uskutočniteľnosti.

Živnostníci

Osoba, ktorá chce založiť podnikanie ako živnosť v ČR musí oznámiť živnostenskému úradu ('Živnostenský úrad'), alebo podať žiadosť o licenciu na obchodovanie v súlade so zák. 455/1991 o živnostenskom podnikaní a registrácii.

Podľa zákona o živnostenskom podnikaní a registrácii sa môže obrátiť na ktorýkoľvek obecný živnostenský úrad - Centrálna registračné miesta aj elektronicky - zaslaním Jednotného registračného formuláru s elektronickým podpisom.

Druhy živnostenského podnikania

Zákon o živnostenskom podnikaní a registrácii rozlišuje živnosť ohlasovaciu (obchodník musí iba oznámiť živnostenskému úradu, aby mu bolo umožnené začať obchodovanie) a živnosť koncesovanú (obchodníkovi je povolené začatie obchodovania po vydaní licencie živnostenským úradom).

Doklad preukazujúci obchodníkovu registráciu alebo licenciu na obchod je výpis z registra obchodníkov ('výpis zo živnostenského registra'). Pred vydaním tohto dokumentu môže obchodník používať kópiu pôvodného oznámenia vrátane dokladu o doručení oznámenia živnostenskému úradu (je možné ho získať aj od Czech POINT, čo sú kontaktné miesta verejnej správy Hospodárskej komory ČR vydávajúce overené výpisy z informačných systémov verejnej správy) alebo oznámenie o udelení licencie na obchod.

Obchodné spoločnosti

Najbežnejším typom právnickej osoby obchodovania podľa zákona o živnostenskom podnikaní a registrácii je obchodná spoločnosť ('obchodná spoločnosť') alebo družstvo ('družstvo'). Zriaďovanie týchto právnických osôb sa riadi obchodným zákonníkom (zákon č 513/1991 Zb. - Obchodný zákonník).

Spoločnosť vstúpi do existencie ku dňu jej zaradenia do obchodného registra. Návrh na zápis do obchodného registra sa musí podať do 90 dní od založenia spoločnosti alebo doručenia výpisu z registra obchodníkov alebo inú formu nároku na obchode.

Česká legislatíva ponúka pre cudzincov, ktorí chcú podnikáť v ČR založenie spoločnosti v podobe partnerstva, korporácie alebo v samostatnom vlastníctve, účasť v už existujúcej spoločnosti v úlohách ako partner, člen a akcionár na základe získania podielu, ako dominantný partner či založením pobočky už existujúcej zahraničnej spoločnosti

Obchodný zákonník ČR rozlišuje nasledujúce druhy obchodných spoločností:

- Akciová spoločnosť (as)
- Spoločnosť s ručením obmedzeným (sro)
- Komanditná spoločnosť (ks)
- Verejná obchodná spoločnosť (vos)
- Európska spoločnosť (SE)
- Hospodárske záujmové združenie (EZHZ) - Európske hospodárske záujmové združenie.

Iné formy obchodovania:

- Holding
- Joint venture
- Dominantné partnerstvo
- Obchodné zastúpenie
- Ready-made spoločnosti

Internetové zdroje:

- oficiálny portál pre podnikanie a export www.businessinfo.cz
- Portál na podporu cestovného ruchu <http://www.czechtourism.cz/>
- Česká agentúra na podporu obchodu <http://www.czechtrade.cz/>
- Czech Point - Český Podací Overovací Informačný Národný Terminál <http://www.czechpoint.cz/web/index.php>
- Obchodný zákonník www.businessinfo.cz, www.epravo.cz, www.zakon.webzdarma.cz, www.juristic.cz, www.ipravnik.cz.
- komentár k obchodnému právu www.muypodnik.atlas.cz
- burza pohľadávok – www.burzapohladavek.cz
- služba NEFI Bohemia – zoznam dlžníkov www.nefibohemia.cz
- obchodný register ČR – www.justice.cz <http://obchodnirejstrik.cz/>
- CRA Rating Agency, a.s. - hodnotenie českých firiem www.ranking.cz
- Ally Trade (Business to Business) – kontakty, vyhľadávanie firiem, centrálny zoznam <http://new.allytrade.cz/>
- DoingBusiness.cz <http://www.doingbusiness.cz>

- EasyLink Business Services - prezentácia základných podnikateľských informácií pre zahraničných záujemcov o podnikanie v ČR (v angličtine a francúzštine)

<http://www.easylink.cz>

- InterCent - informačné, sprostredkovateľské a poradenské služby určené českým malým a stredným podnikateľským subjektom usilujúcim o rozšírenie svojich aktivít v ČR aj smerom do zahraničia ako aj zahraničným spoločnostiam so záujmom o český alebo slovenský trh

<http://www.intercent.cz/cz/default.htm>

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

- vízové formality, režim vstupu a pobytu
- doprava a odporúčané dopravné spojenia (letecké linky, vlaky, taxi služba, MHD, požičovne áut)
- ubytovanie (priemerné ceny v hoteloch, kde sa odporúča ubytovanie)
- zdravotné zabezpečenie
- sviatky a voľné dni, nevhodné na pracovné rokovania časový rozdiel
- tel. čísla (prvá pomoc, polícia, dopravná záchranná služba, požiarnici a iné)

Vízové a pobytové podmienky

Občania SR môžu vstupovať a zdržiavať sa na území ČR bez zvláštnych obmedzení a to na základe platného cestovného pasu SR alebo občianskeho preukazu. Deti od veku 5 rokov musia mať vlastný cestovný pas.

Ak sa občan SR (EÚ) nezdržiava na území ČR viac ako 3 mesiace, nepotrebuje žiadne povolenie na pobyt. Pri pobyte na území ČR dlhšom ako 3 mesiace (napr. z dôvodu zamestnania, podnikania, štúdia) je oprávnený požiadať o vydanie „povolenia na pobyt pre štátneho príslušníka členského štátu Európskych spoločenstiev“. Vydanie uvedeného povolenia na pobyt nie je však podmienkou na výkon napr. zamestnania, alebo inej činnosti na území ČR.

Žiadosť o vydanie pobytového povolenia môže občan SR (EÚ) podať na Veľvyslanectve ČR v Bratislave, kde bude vybavená v lehote do 180 dní, alebo ju podá na území ČR osobne na príslušnom útvare cudzineckej polície podľa miesta pobytu, kde bude vybavená do 60 dní odo dňa podania žiadosti.

Dopravné spojenie

- letecké spojenie - priama linka Bratislava-Praha-Bratislava, trvá približne 40 minút
- železničné: Praha – Bratislava vlakom SC Pendolino trvá 3hodiny a 47 minút, výhodné osobné spojenie je na trati Praha-Poprad-Tatry-Košice-Praha autovlakom, preprava cez noc s výhodnou cenou pre vozidlo a vodiča cca 45.- €. Vlakové spoje spájajú Prahu aj ďalšími slovenskými mestami, napr. Žilina, Banská Bystrica, Zvolen, Liptovský Mikuláš, Poprad, Košice, Humenné, atď.
- v ČR je vybudovaná sieť diaľnic, ktorá je priebežne upravovaná a modernizovaná. Aj napriek tomu sú v cestnej doprave bežné zápchy - neurgickým bodom je diaľnica D1 Praha – Brno a diaľnica D5 Praha - Rozvadov.
- autobus - na úseku Bratislava – Praha - Bratislava, premáva viacero liniek vrátane rôznych súkromných dopravcov. Takisto prostredníctvom autobusových liniek je Praha priamo spojená s inými veľkými mestami a turistickými destináciami v SR. Cena je určená jednotlivými dopravnými spoločnosťami.

Platobný styk medzi ČR a zahraničím je voľný. ČR ako členská krajina EÚ v bezhotovostnom platobnom styku používa jednotnú európsku menu EUR, USD i CZK.

Platby úverovými a platobnými kartami sú bežné. Akceptované sú všetky medzinárodne uznávané karty.

Medzibankový styk je moderný a rýchly. Prevod platieb do SR trvá približne päť pracovných dní.

Štátne sviatky v ČR

- 1.1. Deň obnovenia samostatného českého štátu
Nový rok
- 9.4. Veľkonočný pondelok
- 1.5. Sviatok práce
- 8.5. Deň víťazstva
- 5.7. Deň slovanských vierozvestov Cyrila a Metoda
- 6.7. Deň upálenia majstra Jána Husa
- 28.9. Deň českej štátnosti
- 28.10. Deň vzniku samostatného československého štátu
- 17.11. Deň boja za slobodu a demokraciu
- 24.12. Štedrý deň
- 25.12. 1. sviatok vianočný
- 26.12. 2. sviatok vianočný

Zdravotné zabezpečenie

Úroveň zdravotníckej starostlivosti

Úroveň zdravotníckej starostlivosti je rámcovo podobná podmienkam v SR vrátane analogického systému siete zariadení. V rámci reformy štátnej správy bola prenesená časť kompetencií a zodpovednosti od r. 2003 na miestne samosprávne celky, obce a kraje. Rozvíja sa sieť súkromných zdravotníckych zariadení - nemocníc, ambulancií, najmä v oblasti stomatológie.

Na základe Nariadenia Rady EHS pri pobyte v inom členskom štáte EÚ a nečlenských štátoch Nórsko, Lichtenštajnsko a Island majú všetci slovenskí poistenci s trvalým bydliskom v SR cestujúci na dovolenku, štúdium na stredných školách alebo vysokých školách, brigádu, au-pair pobyt, krátkodobú pracovnú cestu, návštevu do iného členského štátu EÚ, pracovníci v medzinárodnej doprave, diplomati a pod. nárok na poskytnutie nevyhnutnej a neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Pre bezproblémové uplatnenie nároku na poskytnutie zdravotnej starostlivosti v štátoch EÚ sa obráťte pred vycestovaním na pobočku svojej zdravotnej poisťovne a požiadajte o vystavenie príslušného formuláru E 111SK (pre turistiku), alebo formuláru E 106 (vyslanie).

Podľa smerníc EÚ č.1408/71 a č. 574/72 je neodkladná a nevyhnutná zdravotná starostlivosť poskytovaná za rovnakých podmienok a v rovnakých cenách ako domácim poistencom, a to vrátane spoluúčasti pacienta. Poistencom sa odporúča, aby pred cestou do zahraničia uzavreli aj zmluvu o poistení liečebných nákladov v zahraničí.

Pri cestách do členských krajín EÚ je od 01.01.2006 potrebné mať preukaz zdravotného poistenca, ktorý nahrádza dosiaľ používaný formulár E 111. O preukaz treba požiadať príslušnú zdravotnú poisťovňu s časovým predstihom, nakoľko jeho vybavovanie trvá do 30 dní. Vo všetkých ostatných prípadoch sa odporúča uzavrieť pred cestou doplnkové pripoistenie na cestu do zahraničia.

Informácie k dôchodkovému a nemocenskému poisteniu

<http://www.businessinfo.cz/cz/zivotni-situace/?sm=tree&treeid=14&toplif=0>

Dôležité telefónne čísla

Hasičský záchranný zbor ČR	150
Zdravotnícka záchranná služba	155
Polícia ČR	158
Obecná (mestská) polícia	156
Jednotné európske číslo tiesňového volania	112

Prílohy

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA SLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国的
外交部

- tovarová a teritoriálna štruktúra vývozu a dovozu krajiny
Prehľad za príslušný a predchádzajúci rok v odporúčanej štruktúre: „komodita, hodnota, podiel na celkovom dovoze, index rastu/poklesu“
- zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických štátnych inštitúcií (ministerstvo ktoré má v portfóliu zahraničný obchod a podnikanie, agentúry pre rozvoj obchodu a investícií, colná správa atď.), významných obchodných komôr, audítorských firiem, bánk na podporu zahraničného obchodu, podnikateľských, zamestnávateľských asociácií a združení

Vypracovala: Ľubica Bindová
Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Českej republike
Pelléova 12, 160 00 Praha 6, Česká republika
Tel: +420 233 113 057, Fax: + 420 233 113 054
09.01.2012

Zoznam kontaktov a internetových odkazov

Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>

Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR www.mpo.cz

Portál verejnej správy http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/place

Zbierka zákonov <http://www.mvcr.cz/lstDoc.aspx?nid=10930>

Register živnostenského podnikania <http://www.rzp.cz/>

Hospodárska komora ČR <http://www.komora.cz/>

Zväz priemyslu a dopravy <http://www.spcr.cz/>

Medzinárodná obchodná komora <http://www.icc-cr.cz/>

Oficiálny portál pre podnikanie a export <http://www.businessinfo.cz/cz/>

Agentúra CzechTrade na podporu českého exportu <http://www.czechtrade.cz/>

Agentúra na podporu podnikania a investícií CzechInvest www.czechinvest.org

Česká centrála cestovného ruchu CzechTourism <http://www.czechtourism.cz/>

Colná správa ČR <http://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/404.aspx>

Informácie o podnikaní <http://www.podnikatel.cz/>